

Teodora Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVŲ
NACIONALINĖ
M. MAŽYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXIII

Sausis - January 12, 1978

Nr. 2

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PASIKEITIMAI ALT SAJUNGOS VALDYBOJE

1977 m. spalio mėn. 6 d. JAV Valstybės Departamentas pripažino inž. Vytautą Čekanauską Lietuvos Generaliniu Garbės Konsulu Los Angeles mieste. Tai milžiniškas visų lietuvių laimėjimas, o ypač tautininkų pasididžiavimas, kad mūsų Sąjungos valdybos II vicepirmininkas buvo mūsų atstovybės Washington'e šioms garbingoms pareigoms pilnai įvertintas ir oficialių JAV Washingtono sluoksnių vertai pripažintas.

Tai papildomas akivaizdus įrodymas, kad JAV niekada nepripažino ir nepripažins sovietų smurtu įvykdytos Lietuvos okupacijos. Po tiek daugel metų Lietuvos okupacijos ir net šiais dešimties laikais JAV paskelbė visam pasauliui ir pavergtai lietuvių tautai, kad Lietuvos Valstybė ir lietuvių tauta turi visas teises savitai ir nepriklausomam gyvenimui.

Sveikiname mūsų Nepriklausomos Lietuvos konsularinį atstovą, kurio tiesos ir laisvės šauksmas nenuilstamai žadins mūsų viltis ir be atodairos belsis į pasaulio sąžinę.

Šitaip aplinkybėms susidėjus, mūsų naujasis Generalinis Garbės Konsulas V. Čekanauskas įteikė ALT S-gos valdybai savo atsistatydinimo laišką iš vicepirmininko pareigų, kurį valdyba su apgailestavimu turėjo priimti.

Šioms valdybos II vicepirmininko pareigom užimti pasiūlė ALT S-gos tarybos nariams išrinkti buvusį ilgametį ALT S-gos Clevelando skyriaus pirmininką, buvusį Korp!! Neo-Lithuania, Clevelando pirmininką, nuolatinį Sąjungos seimų aktyvų dalyvį ir pasišventusį tautininką Joną MOCKŲ. Balsavusieji tarybos nariai vienbalsiai pasisakė už Jono Mockaus kandidatūrą.

Sveikiname naująjį ALT S-gos valdybos II vicepirmininką ir linkime našaus darbo! (eb)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba po persitvarkymo, V. Čekanauskui tapus Lietuvos gen. garbės konsulu. Sėdi iš kairės: J. Mockus — dabartinis II vicepirmininkas, Br. Dūda — I vicepirmininkas, V. Čekanauskas — Lietuvos gen. garbės konsulas, A. Mažeika — pirmininkas, Ed. Balceris — sekretorius ir A. Tumas — išdininkas.

JAV IR SOVIETIJA

Carterio viešnagės užsieniuose šviesoje

Per Carterio spaudos konferenciją Varšuvoje — pirmą bet kurio JAV prezidento komunistiniame krašte — TV reporteris Sam Donaldson patiekė įdomų klausimą. Girdi, kai prezidentas Fordas per viešas

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

diskusijas su kandidatu Carteriu pareiškė, kad "lenkai yra laisvi", Carteris tada atkirtęs: "Paklausk apie tai pačių lenkų"!... Ar pats Carteris, dabar viešdamas Lenkijoje, tai paklauses? Carteris nedavė tiesioginio atsakymo, tačiau aplamai imant teigė, kad lenkai yra laisvesni už kitas Rytų Europos tautas, nors pats konferencijos pradžioje pranešė, kad keli norintieji dalyvauti spaudos konferencijoje nebuvo įleisti į salę. Į jų klausimus jis žadėjo atsakyti raštu.

Tos greitai pamirštos smulkmenos yra labai būdingos JAV užsienio politikos vedimo būdai. Prieš rinkimus reikia daryti pareiškimus, kurie kandidatui sukeltų simpatijas — lenkų kilmės JAV gyventojų yra apie 6 milijonus. Po rinkimų atsiduriama prieš sunkesnę uždavinį tuos pareiškimus suderinti su gyvenimo realybe. Iš tikro Lenkijoje politinių kalinių gal ir nėra, bent apie juos nieko

negirdėti, tačiau tai ne dėl to, kad lenkai būtų 'laisvi', bet todėl, kad lenkams neapsimoka versti dabartinę vyriausybę, nes tuo atveju gręstų tiesioginė sovietų okupacija. Už tat ten politinė kova vyksta ne dėl režimo pakeitimo, bet dėl maisto kainų ar didesnės laisvės Bažnyčiai. Carterio pažadas dar 200 milijonų dolerių padidinti kreditą Lenkijai jau pirkimui JAV-bėse faktinai buvo pagalba dabartiniam režimui. Tokiu būdu iš vienos pusės kalbama apie žmonių teises ir tas neva pademonstruoja mąstą spaudos konferencijoje, bet vėliau tyliai paremiamas priespaudėjų režimas. Nėra ko stebėtis, kad Carteris lenkų buvo sutiktas be didesnio entuziazmo.

Žinia, politika visados reikalauja visokių vingių, ypač tokioje mišrioje valstybėje kaip JAV. Šiame krašte užsienio politika komplikuoja ne tik gyventojų kilmę, bet ir santvarką. Išmintingasis New York Times diplomatinis korespondentas (Nukelta į 4 psl.)

Gintaro įlanka Kuršių marse, ties Juodkrante. Toje vietoje kadaise gintarą iš marių dugno kasdavo. Vyko tikra gintarinė karštligė, kol marių lobiai buvo išsemti. Ir dabar kartais po audros čia marios išmeta į krantą gintarą.

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

ANTISEMITIZMO BANGA SOVIETIJOJE

Sadato taikos su Izraelio iniciatyva taip supykino Kremlių, kad tas įsakė sustiprinti jau seniau prasi-dėjusią antisemitizmo ban-gą. Ta proga populiarus žurnalas OGONIOK, turis 2,000,000 skaitytojų, net paskelbė, kad Hitleris laiky-tinas tikruoju Izraelio stei-gėju, nes jo pradėta kampa-nija prieš žydus paskatino žydų emigraciją į Izraelį ir tuo reikalu tarp sionistų ir nacių buvo formalus susita-rimas. Tik kai naciai užėmė Vakarų Europą ir Romme-lis pasiekė Egipto sieną, Hitleris nustojo laikyti žy-dus savo sąjungininkais, kuriuos panaudotų Palesti-noje kovai su britais, ir pradėjo juos naikinti. OGO-NIOK cituoja Der Spiegel, kuris savo laiku pranešė, kad iš tikro Vokietijoje bu-vo maža grupė žydų, ku-rie persekiojimo pradžioje samprotavo, kad tas perse-kiojimas sudarė istorinę pro-gą Izraelio įsteigimui. Šią mažą grupę OGONIOK pavertė visu sionistų sąjū-džiu.

Bet ne dėl Izraelio įsteigi-mo Maskva pyksta ant žy-dų. Žymiai daugiau už daly-vavimą disidentų sąjūdžiuose Rusijoje ir satelituose. Iš tikro didelė dalis disidentų pavardžių yra žydiškos. Pradėtas spaudimas pasi-reiškė ir studentų skaičiu-je. 1968 metais žydų stu-dentų universitetuose buvo 111,900, 1975 m. tik 75,250. Nuo 1970 m. žydai nepri-imami į institucijas, susiju-sias su krašto apsauga. Per paskutinius 6 metus Sovie-tijoje pasirodė netoli 200 antisemitinių knygų, net oficialioje Markso biografi-joje nustota minėti jo kil-mė. Įdomu, kad paties Brež-nevo žmona Viktorija yra žydė, bet apie tai nerašoma. Maskvoje ketvirtalis visų akademikų yra žydai, taip pat žydai yra ir kas septin-tas gyventojas su daktaru laipsniu.

NATO IR SOVIETŲ TANKŲ VARŽYBOS

Ekspertai skaičiuoja, kad rimties momentu 6,400 NA-TO tankų turėtų laukti 19,000 Varšuvos pakto tan-kų puolimo. Negalėdamos konkuruoti skaičiuose, NA-TO šalys, visų pirma JAV ir Vokietija, stengiasi su-stiprinti savo prieštanki-nius ginklus. Galvojama ir apie neutroninę bombą dėl kurios Brežnevas pasisakė Pravdoje. Girdi, jei nuo jos nebūtų atsakyta, ir sovie-tai ją išgys. Kompiuteriai apskaičiavo, kad ideališku atveju prieštankiniai gin-kalai: raketos, minos, lėktuvų bei helikopterų bombos ga-

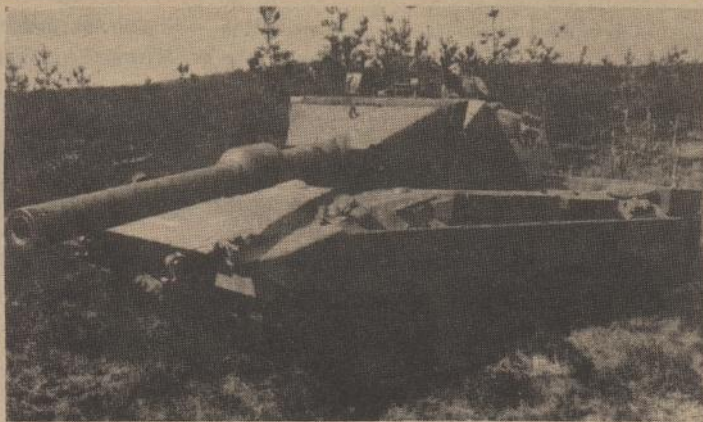

Libijoje taip vaizduojamas Sadatas...

lėtų sunaikinti 80% puolan-čių sovietų tankų kolonų, tik likusieji 20% turėtų su-sidurti su sąjungininkų tan-kais. Praktiškai, žinoma, gali visaip pasitaikyti, to-dėl NATO nutarė įsigyti to-kius tankus, kurie būtų vi-sais atvejais pranešesni už sovietų naują tanką T-72.

Kaip paprastai būna koa-licijose, visų pirma prasidė-jo smarkus ginčas, kas tu-rėtų naują tanką statyti. Vokiečiai iš pradžių manė,

kad jų Leopardas II bus ge-resnis už amerikiečių XM-1. Jų Leopardas I buvo prii-mtas ne tik pačių vokiečių ap-ginklavimui, bet ir smar-kiai perkamas užsieniuose. Iki šiol eksportuoti 2,378 to tanko egzemplioriai. Lygi-nant XM-1 su Leopardu II tačiau pasirodė, kad ameri-kiečių produktas yra prana-šesnis. Bendri interesai ta-čiau reikalauja, kad ginklai, neišskyrus ir tankų, būtų suvienodinti. Jau Fordo ad-

Vokiečių tankas Leopard 2.

Sovietų tankas T-72.

Amerikiečių tankas XM-1.

ministracijos Gynybos Se-kretorius Runsteld siekė ko-kio kompromiso su vokie-čiais, kad bent tam tikros tankų dalys, ypač patran-kos būtų bendros. Vokiečiai vėl manė, kad jų 120 mm nauja patranka bus prana-šesnė už amerikiečių 105 mm, bet atsirado dar tre-čias konkurentas — britai. Jų nauja amunicija senom 120 mm patrankom pasi-rodė pranešesnė už vokiečių, naujus šaudmenis vartoda-mos ir amerikiečių 105 mm patrankos galėtų pramušti bet kokius šarvus iki šiol matytus pas sovietus. Pa-gerinę savo amuniciją, vo-kiečiai vėl pasirodė prana-šė sni. Londono Economist siūlo amerikiečiams ir bri-tams savo tankų apginkla-vimui pirkti vokiečių pa-trankas. Jos esančios šiuo metu geriausios, o be to, to reikalauja ir politiniai su-metimai. Vokiečiai beveik visą savo apginklavimą per-ka Amerikoje ir pastaroji turėtų atsilyginti pirkdama vokiečių gaminius. Atitin-kamo Carterio administra-cijos sprendimo laukiam ši ar vėliausiai kitą mėnesį.

Ginklų varžybose tačiau niekados negali pasilsėti. Der Spiegel patyrė kari-niuose sluoksniuose, kad so-vietai bando naują tanką, kuriam Vakarų žvalgybos davė T-80 pavadinimą. Iki šiol buvo laikoma, kad vo-kiečių Leopard I buvo kiek pranašesnis už T-62, o Leo-pard II bus pranašesnis už T-72, kuris dar neseniai pradėtas įvesti į rikiuotę. Tokiu būdu bent iki 1990 metų NATO būtų pasisekė išlaikyti kokybinį pranašu-mą. Tą viltį T-80 dabar iš-blaškė. Tas tankas turįs ke-lių sluoksnių šarvus, kurie yra atsparūs bet kokiai Va-karų tankų patrankų amu-nicijai, o pats su savo 125 mm patranką ir nauja amu-nicija gali pramušti ir nau-jausių NATO tankų šarvus. Be to, nauji prietaisai buvo pastebėti ir T-72 tipo tan-kuose, kurie parodavo pa-skutiniame spalio revoliuci-jos parade Maskvoje. T-80 dar niekas iš vakariečių nė-ra matęs, todėl neišskirtina ir galimybė, kad jis tėra sovietų blefas. Antra ver-tus, sovietų tankai buvo pranašesni už vokiečių ir ki-tų vakariečių tankus antro-jo pasaulinio karo pradžio-je, nesiskaitydami su lėšo-mis jie gali būti pavojingi priešai ir dabar. 12 vokiečių firmų jau pradėjo varžytis dėl parangų V. Vokietijos krašto apsaugos ministeri-jos projekte "Kampfpanzer 3".

NEUTRONO IR SKRAIDANČIOS BOMBOS

Dar kalbant apie gynimo-si problemas... NATO kraštams labai praverstų neutrono bombos, kurios palyginti padaro mažiau ža-los aplinkai, bet išveda iš rikiuotės karius. Pagal

NEWSWEEK, 4 kraštai: Danija, Norvegija, Olandi-ja ir Islandija — neutroni-nės bombos bijo, nes ji ga-linti duoti smūgį visai de-tentei. Mažiau baidi jiems yra 'skraidanti bomba' — bepilotinis lėktuvas, kurį vysto amerikiečiai. Skrai-dančios bombos labai pra-verstų britams ir vokie-čiams, kurių pramonės ga-lėtų jas išvystyti ir be ame-rikiečių malonės, bet tam joms reikėtų išleisti bilijon-us dolerių. Anot ECONO-MIST, europiečiams dar reikėtų išrasti specialę auk-štumos rodyklę (laser alti-meter), kuris skraidančiai bombai leidžia skristi prie pat žemės paviršiaus. Kol kas silpnoji skraidančios bombos pusė buvo jos paly-ginti nedidelis greitis, kuris leistų ją numušti priešo naikintuvams. Tačiau dabar Boeing ir McDonnell-Doug-las bendrovės jau dirban-čios labai greitus (2,000 mylių per val.) modelius. Kodėl amerikiečiams nepa-sidalinti savo patyrimu su europiečiais? Reikalas ta-me, kad skraidanti bomba yra koziris SALT II dery-bose su sovietais. Už tam tikras sovietų nuolaidas, amerikiečiai pasižadėtų ne-išduoti savo skraidančios bombos paslapties europie-čiams per tris metus. ECO-NOMIST prisibijo, kad po trijų metų tas protokolas bus pratęstas toliau. Tiesa, per tuos tris metus ameri-kiečiai turės teisės patys vystyti tą ginklą, tačiau ri-botu mastu. Sovietai per tą laiką skubina savo greitųjų bombonečių ir SS-20 raketų statybą t. y. ginklus, kurie grėsia Vakarų Europai, bet ne JAV-bėms ir tuo pačiu neįeina į SALT II derybas.

ST. BEDE ACADEMY

A Resident High School for Boys.

Conducted By The

Benedictine Fathers.

For Information Write

ADMISSION OFFICE

ST. BEDE ACADEMY

PERU, ILL. 61354

815-223-3140

(2-4)

WANTED JOURNEYMEN

TOOL & DIE MAKERS MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

UNION WAGES

APPLY: CALL OR WRITE TO:

STEEL MASTER TOOL CO. LTD.

6630 Tecumseh Rd. E.

Windsor, Ont., Canada

WINDSOR PHONE

519-944-2255

DETROIT PHONE

313-961-1463

(47-3)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ko siekia Vlikas?

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kurį šiuo metu sudaro 15 organizacijų, yra visiems gerai žinoma Lietuvos laisvinimo institucija. VLIKo valdyboje yra šeši asmenys, o VLIKo taryboje — visų 15-kos organizacijų po du atstovus, kurie posėdžiauja kas du mėnesiai.

Jeigu kuri organizacija negali pasiekti efektingesniais darbais, tai visuomenė pradeda nerimauti, o tada ir pati vadovybė yra verčiama ieškoti visokių projektų ją pertvarkyti. Toks reiškinys yra pastebimas ir VLIKe, iš jo paskutiniojo seimo nutarimų. Lietuvos laisvinimas yra didelis ir komplikotas, o mūsų pajėgos ribotos, todėl gyvuliai svarbu, kad VLIKas visus jungtų, ypač dabar, šiuo kritišku tautai momentu, kada kiekvieno asmens, ar organizacijos lietuvių vienybės skaldantis žygis iš anksto užsitarnauja mūsų istorinio pasmerkimo.

VLIKą suprantam, kaip lietuvių politinės vienybės simboli, moralinę stiprybę užsienio lietuvių tarpe ir vien jau dėl to vertas savo buvimo. Ką tik įvykusį Floridoje seimą aprašė visa lietuvių patriotiška spauda. Ji pristatė savo skaitytojams ir tautinės minties laikraštis Dirva.

Deja, jau keletą atveju šios mūsų lietuvių politinės vienybės simbolio — VLIKo — kai kurie vadovybės nariai yra pasimoję žengti vienybės skaldančiu keliu.

1977 m. vasario 19 d. VLIKo tarybos posėdyje lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovai Algis Sperauskas ir Regina Žymantaitė padarė pranešimus dėl Kapsuko kursų lankymo Vilniuje, pasisakydami prieš jų lankymą ir nurodydami motyvus. ELTa (VLIKo leidžiamas biuletenis) jų nespausdino, bet atspausdino ištisai tų jaunuolių pareiškimus, kurie vasario 26-27 d.d. pasisakė už Kapsuko universiteto kursų lankymą. Nepaslapstis, kad šis klausimas užsienio lietuvių tarpe yra tapęs kontraversiniu. Nepaslapstis, kad šiuo klausimu nėra vieningos nuomonės ir pačioje VLIKo vadovybėje. Kyla klausimas, kodėl ELToje reikiėjo talpinti tik vienos šalies pasisakymą, o netalpinti ir kitos, jeigu net daleisti, kad tai iš viso talpintina ELTos biuletenyje?

1977 metų gruodžio 11 d. per Laisvės Žiburio radiją, vadovaujamą p. Romo Kezio VLIKo valdybos vicepirminkas dr. Bronius Nemickas, kalbėdamas apie įvykusių VLIKo seimą pranešė sekančiai: '... seime dalyvavo 13-kos organizacijų atstovai. Dvi grupės savo atstovų neatsiuntė. Okininkų partijos vadai išmirė, o lietuvių Tautinio Sąjūdžio priežastys kitos. Ten vadai neišmirė, o visa nelaimė, kad santykiuose su VLIKu tos grupės vadai išpainiojo į bolševikines provokacijas ir pakaitalo tokiu atveju, žinoma, negalėjo gauti' ...

Ar reikia didesnio pasityčiojimo ir Ūkininkų partijos (vienos iš VLIKą sudarančių 15 organizacijų) ir iš paties VLIKo, kai VLIKo valdybos vicepirminkas viešai paskelbia, kad 'Okininkų partijos vadai išmirė', nors ji ir pranešė, ir paties VLIKo laikoma kaip viena iš 15 organizacijų?

Ar reikia didesnio pasityčiojimo iš lietuvių Tautinio Sąjūdžio ir paties VLIKo sudėties, kai VLIKo vicepirminkas viešai pareiškia, kad LTS (taip pat vienas iš jų sudarančių 15-kos organizacijų) neturėjo VLIKo seime savo atstovų dėl to, kad santykiuose su VLIKu tos grupės vadai išpainiojo į bolševikines provokacijas ir, žinoma, pakaitalo negalėjo gauti?

Atrodo, kad VLIKo pranešėjui per radio apie savo seimą negalėjo būti per daug sunku pasiteirauti LTS vadovybės, kodėl LTS iš tiesų neturėjo savo atstovų tame seime, vieton pranešti savo iš piršto išlaužtą pasityčiojimą. O jei iš tiesų LTS vadai yra išpainioję į bolševikines provokacijas, kaip tvirtina VLIKo vicepirminkas, tai kaip gali VLIKo vadovybė, žinodama tai, iš viso leisti ne tik LTS vadams, bet ir pačiam lietuvių Tautiniam Sąjūdžiui būti VLIKo nariu? Juk partija tegali būti tik tokia, kokie yra jos vadai. Tvirtinti, kad LTS vadai, o tuo pačiu ir lietuvių Tautinis Sąjūdis yra įsivėlęs į bolševikines provokacijas, gali tik žmogus, ar žmonės, kurie turi kitų priežasčių arba tikslų.

Kyla klausimas, kaip suderinti VLIKo vicepirminko dr. Broniaus Nemicko pareiškimus per radiją, kurie gali pasitarnauti tik Lietuvos

LIETUVOS ATSTOVO LINKĖJIMAI

Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio žodis į Lietuvą perduotas per Amerikos Balsą Naujųjų 1978 Metų proga.

Brangūs Tautiečiai,

Sutinkame Naujuosius 1978 Metus, prisimindami svarbesnius 1977 metų dalykus ir klausdamies, ką mums žada 1978 metai.

Visų Vakaruose esančių lietuvių veikla 1977 metais buvo nukreipta į tai, kad tinkamai būtų pateikta dokumentacijos Helsinkio Baigiamąjį Aktą 1975 m. rugpiučio 1 d. pasirašiusioms valstybėms, kada jų atstovai susirinks Belgrade apžvelgti ir įvertinti pasirašytų nuostatų įgyvendinimo reikalą. Lietuvių gerai paruošta medžiaga buvo pateikta ne tik JAV institucijoms, bet ir kitų valstybių Helsinkio Baigiamąjį Aktą pasirašiusių vyriausybėms. Joje buvo aprašyta lietuvių tautos būklė, aspiracijos bei faktai, kaip Lietuvoje pažeidžiamos žmogaus teisės, pagrindinės laisvės, tarptautiniai nuostatai, kuriuos Sovietų Sąjunga yra pasižadėjusi vykdyti. Taip pat buvo pateikta medžiagos apie padėtį Lietuvoje Vakarų pasaulio spaudai.

1977 m. lapkričio 25 d. JAV delegacijos narys Belgrado konferencijoje, senatorius DOLE, savo kalboje priminė, jog — "Faktas yra, kad JAV niekada nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir kad

okupantui, su VLIKo seimo nutarimu: 'Seimas sveikina VLIKo aiškų nusistatymą prieš sovietines provokacijas ir smerkia visus tuos, kurie sąminingai ar nesąminingai (?) pasiduoda joms ir tuo pasitarnauja Lietuvos okupantui'. Kaip tai suderinti ir su kitu VLIKo seimo nutarimu: 'Seimas taria, kad VLIKo veikla remiasi visuomenės pritarimu ir parama. Organizacijų tarpusavio geri santykiai lengvina ir skatina tautos vadavimo pastangas. Seimas pageidauja vis geresnių tarpusavio santykių ir suderintos veiklos.'

Kad VLIKas jau ne nuo šiandien ieško naujų projektų savo persitvarkymui, tai ne naujiena. Vieni nori vienos viską apimančios lietuvių išeivijoje vadovybės. Kiti nori, kad VLIKas būtų sustiprintas įtraukiant į jį jaunesnes jėgas, paliekant jo senąją struktūrą. Nesigilinant į pagrindines VLIKo galimas reformas, aiena visiems turėtų būti aišku, kad VLIKo vadovybėje neturėtų būti vietos asmenims, kurie VLIKą nori naudoti vienos kurios nors organizacijos ambicijoms, ar asmeninėms sąskaitoms tenkinti.

JAV oficiali nepripažinimo politika nebuvo paliesta Europos Saugumo Konferencijos rezultatais. Šis pastovus principas yra JAV politika ir ji yra remiama JAV Kongreso."

Po to, 1977 m. gruodžio 9 d. JAV delegacijos pirminkas, ambasadorius Goldbergas, kalbėdamas Belgrado konferencijoje apie 29 metų Pasaulinės žmogaus Teisių Deklaracijos sukaktį, priminė J. T. Organizacijos Gen. Sekretoriaus Waldheimo ir 32-sios J. T. Organizacijos Pilnates pirminko Mojsov žodžius, kad —

"Taika, saugumas ir žmogaus Teisės yra neišskiriamieji dalykai ir kad visi, kurie siekia DETENTE — turi pripažinti, jog DETENTE, kurios siekiame turi turėti žmonišką išraišką, jei norime, kad ji būtų; efektyvi ir patvari."

Visai nesenai, 1977 m. gruodžio 15 d. JAV Prezidentas Carteris pareiškė žmogaus Teisių Savaitės progą, kad

"Mes sustiprinome mūsų užsienio politiką žmogaus teisių klausimu ir mes leidžiame aiškiai žinoti, kad JAV yra priespaudos aukų pusėje. Mes esame už kankinamuosius, už neteisingai kalinamus ir su tais, kurie buvo nutildyti."

Šiandieninėje mūsų padėtyje paminėtieji pareiškimai mus guodžia ir stiprina. Tiesa, realybė dabar tokia yra, kad pasaulinė politika yra atsargi ir galimūmai ką padaryti, atsiekti yra riboti. Bet, nežiūrint galimų ribotumo, tikėkimės, kad žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių nuolatinis priminimas pradės reikštis didesniu tų teisių ir laisvių pagerbimu.

Sutikime Naujuosius Metus su viltimi didesnio žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimo, kas Belgrado konferencijoje

svarstoma. Tat, Lietuvos Pasiuntinybės vardu linkiu visiems tautiečiams gražiomis prošvaistėmis gausenių Naujųjų Metų!

DĖMESIO NEPILIEČIAMS

JAV imigracijos ir natūralizacijos tarnyba primena, kad JAV gyvena asmenys, ne JAV piliečiai, privalo registruotis 1978 m. nuo sausio 1 iki sausio 31 d. Registracijai kortelės gaunamos pašto įstaigose. Kortelę išpildžius, belieka priklijuoti pašto ženklą ir pasiųsti Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigai. To neišpildę gali būti baudžiami.

Mūsų rašo

KOVA PRIEŠ MELAGYSČIŲ KURĖJĄ

Marksas tikėjo Dievą, bet Jo nekenė. Jis tikėjo vėliną ir jį garbino. Velnias — melagių tėvas.

Marksizmas — komunizmas gyvena melagystėmis. Jis "bendrinius savo skriaudžius, laužo duotąjį žodį. Iš veido jis saldus, bet širdis — tik kautis" (Ps. 54:21).

Rusiškasis komunizmas sulaužė (kaip man atrodo) 37 sutartis, pradedant 1918, kada Sovietinė Rusija pažadėjo Vokietijai suteikti Lietuvai nepriklausomybę ir panaikinti komunistinę veiklą Lietuvoje, baigiant Helsinkio sutartimi.

Marksizmas — komunizmas yra paneigimas ne tik mąstymo, žodžio laisvės, bet gyvenimo laisvės. Jis pažadėjo "rojų", bet tiesia kelią į pragarą.

Linkėjimas Dirvai: tiesi lietuviams kelią į laisvę, jungti lietuvių po tautiško kumo sparnais. Tvirtas tautiškas — stiprus noras gyventi laisvėje. Lenktina kelius ir melstis: — Laisvės, kuri yra Kurėjo dovana, įdiegta su lietuvišku gimimu.

Jonas Žvirblis
Grand Rapids, Mi.

Kiti rašo

• Tėviškės žiburiai sausio 5 d. vedamajame "Tolyn nuo Lietuvos" rašo:

NERA ABEJONĖS, kad Lietuva, kaip sveikata (poeto A. Mickevičiaus žodžiais tariant), yra visiems išeiviams reikalinga. Tik vieni daugiau, kiti mažiau tą reikalingumą jaučia. Okupacinė valdžia, pasitelkusi apmokamus statyinius lietuvių, spekuliuoja išeivijos poreikiais ir kartais iš jų tyčiojasi. Iš vienos pusės ji vilioja išeivius kaip turistus, iš kitos — juos nežmoniškai varžo ir išnaudoja. Ji praveria Lietuvos langelį penkiom dienom, bet už tai lupa dolerius, panašiai kaip ir už siuntinius, ir uždeda varžtus. O jei kas nori didesnių privilegijų, turi nusilenkti okupacinei valdžiai, jai pasmilkinti, ją paliaupsinti propagandinėje spaudoje, televizijoje. Jau ne vienas išeivis tuo keliu nuėjo. Vieni tai padarė iš situacijos nesupratimo, kiti iš palankumo sovietams (raudonieji), treči — atsilygindami už vienokią ar kitokią privilegiją, ketvirti — iš kolaborantinio nusiteikimo. Kokie motyvai bebūtų, toks smilkymas Maskvai per Vilnių yra negarbingas, nes yra nusilenkimas smurtui, tautos pavergėjui ir didžiajai melo niekšybei. Ryšiai su pavergta tauta yra girtini, bet laisvo lietuvių tarnavimas kokių nors būdu jos pavergėjui yra peiktinas. Kaikurie išeiviai, norėdami nenutolti nuo Lietuvos, mielai palaiko ryšius su Maskvos statybiniais, manydami, kad tuo būdu stiprina ryšius su savo tautos kaimenu. Bet tai iliuzija, naudinga tik pavergėjams. Ji stiprina vergiją, bet su tikrąja Lietuva nesuartiną. Pastaroji ir toliau lieka izoliuota.

Diplomatijos paraštėje (37)

Vaclovas Sidzikauskas

Olandijoje ir Londono etiketas

Būdamas Londone aš, kaip ir mano pirmtakūnas, buvome paskirti atstovauti Lietuvai ir Olandijoj. Susižinojęs su Olandijos užsienio reikalų ministerija, jos kvietimu nuvykau į Hagą įteikti kredencialus karalienei Wilhelminai. Kredencialų įteikimo ceremonias Hagoje buvo kuklesnis nei Londone. Karalienė mane priėmė savo rūmuose, asistuojama savo vyro Mecklenburgo hercogo ir užs. reik. ministerio Jonkher Bealerts van Blockland, mano gero pažįstamo iš Ženevos, nes po Hymanso jis buvo mūsų bylos su Lenkija pranešėjas Tautų Sąjungos Taryboje. Kredencialus įteikdamas pasakiau kalbą, kurios tekstą turėjau iš anksto įteikti užsienio reikalų ministerijai, į kurią karalienė atsakė jai ministerijos paruošta kalba. Po to karalienė mane pristatė savo asistai ir trumpai su manim kalbėjosi, žinoma, bendrybėmis.

Po audiencijos pas karalienę, buvau nukreiptas į kitą, mažesnę salę, kur mane priėmė jos vyras princas konsortas Wilhelmas. Žinodamas, kad aš ilgus metus atstovavau Lietuvai Berlyne, jis mane užkalbino vokiečių kalba, kurią visą audiencijos laiką ir vartojo. Be politinių klausimų jis domėjosi mano ordinais, ypač žavėjosi D.L.K. Vytauto ordinu. Jis man taip pat pasakė, kad Vokietijoje dažnai dalyvauja medžioklėse Lietuvos pasienyje, Romintų miške. Kartą net buvo priartėjęs prie Lietuvos sienos, bet išvydęs aukšto ūgio Lietuvos pasienio policininkus, skubiai pasišalinęs. Aš jo paprašiau išpėti mane kai jis sekantį kartą vyks medžioti į Romintų mišką, kad galėčiau jam su-

daryti sąlygas pereiti Lietuvos sieną, jei jis to norėtų. Apie savo pasikalbėjimą su Olandijos princu konsortu ir jo žavėjimąsi Lietuvos ordinais, parašiau užsienio reikalų ministerijai.

Atlikęs kredencialų įteikimą dariau vizitus vyriausybės nariams ir diplomatiniam korpusui, Londone ir vėliau Hagoje. Mano misiją ir, sakyčiau, savo rūšies išpilietinimą Londone, lengvino mano veikla Ženevoj ir mano ilgametis buvimas pasiuntiniu Berlyne, Berne, Vienoje ir Budapešte. Iš Ženevos buvau pažįstamas su Anglijos užsienio reikalų ministriu Sir John Simon ir parlamentiniu viceministriu Anthony Eden, vėlesniu lordu Avon, taip pat su Foreign Offiso juriskonsultu Sir Cecil Hurst, vėliau nuolatinio Hagos Tribunolo teisėju. Londone akredituoto diplomatinio korpuso narių tarpe radau ir kelis savo buvusius kolegas iš Berlyno ir kitų sostinių, taip pat buvusių delegatų Tautų Sąjungos Pilnatos posėdžiuose Ženevoje. Kiti, pav. suminėsiu Prancūzijos ambasadorių Berlyne, Pierre de Margerie, mane šiltai rekomendavo savo Londono kolegoms. Man padėjo ir Tautų Sąjungoj informacijos skyriuje dirbusi kunigaikštė Gabrielė Radvilaitė, save laikiusi lietuvaitė. Pas ją Ženevoj susipažinau su eile žymių Anglijos asmenybių, kaip kad Churchill'io žentu Duncan Sundys, buvusiu Londono "Times" korespondentu Vienoje ir vėliau to laikraščio vyriausiu redaktorium Wickham Steed, Jonu Masaryku ir kt.

Londonas skyrėsi nuo Europos kontinento sostinių savo etiketu. Sakysime, ten buvo laikoma netaktiška,

jei naujai atvykęs diplomatas savo iniciatyva ir pasirinkimu darys vizitus asmenims, su kuriais norėtų bendrauti. Jis turi su jais susipažinti, kuriose nors iškilmėse ar parengimuose, kuo nors jiems užimponuoti ar atkreipti į save dėmesį, paliekant iniciatyvą jiems, kad jie paprašytų leidimo pirmieji padaryti vizitą ar užvežti savo vizitinę kortelę, po to pakviestų pietums ar popiečio arbatai ar kokteilui. Tik po to gali jį pasikviesti, su juo bendrauti.

Naujai atvykęs į Londoną diplomatas turi sugebėti susidaryti savo "circle" (ratą), kitaip jis paliks dirbti savo keturiose sienose, laikas nuo laiko lankysis tik Foreign Offiso, mano atveju Šiaurinės Europos Departamente, dalyvaus oficialiuose priėmimuose, iš laikraščių sukompiliuos mėnesinius ar dvimėnesinius pranešimus užsienio reikalų ministerijai.

Reprezentacijos požiūriu Londono diplomatinis postas skyrėsi nuo kontinentinių sostinių, kuriose man teko Lietuvai atstovauti ir tuomi, kad kitų valstybių ambasadoriai ir įgalioti ministrai Londone laikomi akredituotais prie karaliaus, tad privalo santykiuoti su jo dvaru, o ne tik su vyriausybe, parlamento atstovais, spauda, prekybiniais sluoksniais ir visuomene.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS NAUJI PAREIGŪNAI

Lietuvių žurnalistų Sąjungos nominacijų-rinkimų komisija, kurią sudarė Pranas Garšva, Petras Petru-

JAV IR SOVIETIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

pondentas C. L. Sulberger, š. m. sausio 1 d. baigdamas savo 44 metų karjerą tarp kitko priminė eilės prezidentų patarėjo advokato Cliffordo išėjimą tada dar senatoriui John Kennedy, kad Amerikos valdžios masinerija yra beviltiškai pasenusi. Kas buvo pakankama 13 smulkių ūkininkų bendruomenių, vadinamų valstijomis, daugeliu atveju jau netinka super-valstybei. Net jei sutikti su Giovanni Vico, kad valdžia turi derintis su valdomųjų prigimtimi, reikia kartu atsiminti, jog atskirų individų ribotumas (supratimas apie užsienio politiką) reikalauja autoriteto perdavimo.

Anot Sulbergerio, geriau koordinuotos JAV-bės galėtų lengviau derėtis su Sovietų Sąjunga, kraštu, galingu kariškiai, bet silnu ūkiškai. Ir kurią nors dieną tokios derybos — ne tik karinės srityje — bus neišvengiamos. Rusija vien dėl savo geografinės egzistencijos galėtų dominuoti visą Europą, jei mes atitrauktumėm iš ten savo kariuomenę.

Kurią nors dieną reikės kalbėtis su Maskva dėl visako, išskyrus ideologiją. Tik toje srityje negalimas joks kompromisas. Ideologija tačiau pasidarė jau sunkiai apibrėžiama, jai neliko jokios rolės sutartyse. Bet derybos neįmanomos, kol nėra stiprios, pilnai koordinuotos administracijos Jungtinėse Valstybėse.

Bet grįžkime prie Carterio... Jei jo sustojimas Varšuvoje padarė sunkų

tis ir Juozas Toliušis, korespondenciniu būdu pravedė sąjungos rinkimus ir skelbia, kad yra išrinkti šie pareigūnai:

LŽS CENTRO VALDYBĄ pagal balsų eilę sudaro J. Gliuda, dr. G. Valančius, prof. J. Kuprionis, St. Pautienienė ir J. Kaributas, kandidatai — K. Karuža, dr. P. Pamataitis ir Vl. Šimoliūnas.

Kontrolės Komisiją sudaro R. K. Vidžiūnienė, I. Medziukas ir J. Kojelis, kandidatas — J. Kutra.

Garbės Teismą sudaro J. Vaičieliūnas, J. Dagys, J. Karka, kandidatai — A. Gurevičius ir J. Varanavičius.

Daužvardžio Fondo valdybą sudaro prof. dr. J. Pužinas, kun. A. Saulaitis, E. Sakadolskienė, D. Vakarė ir A. Juodvalkis, kandidatai — P. Indreika ir A. Pužauskas.

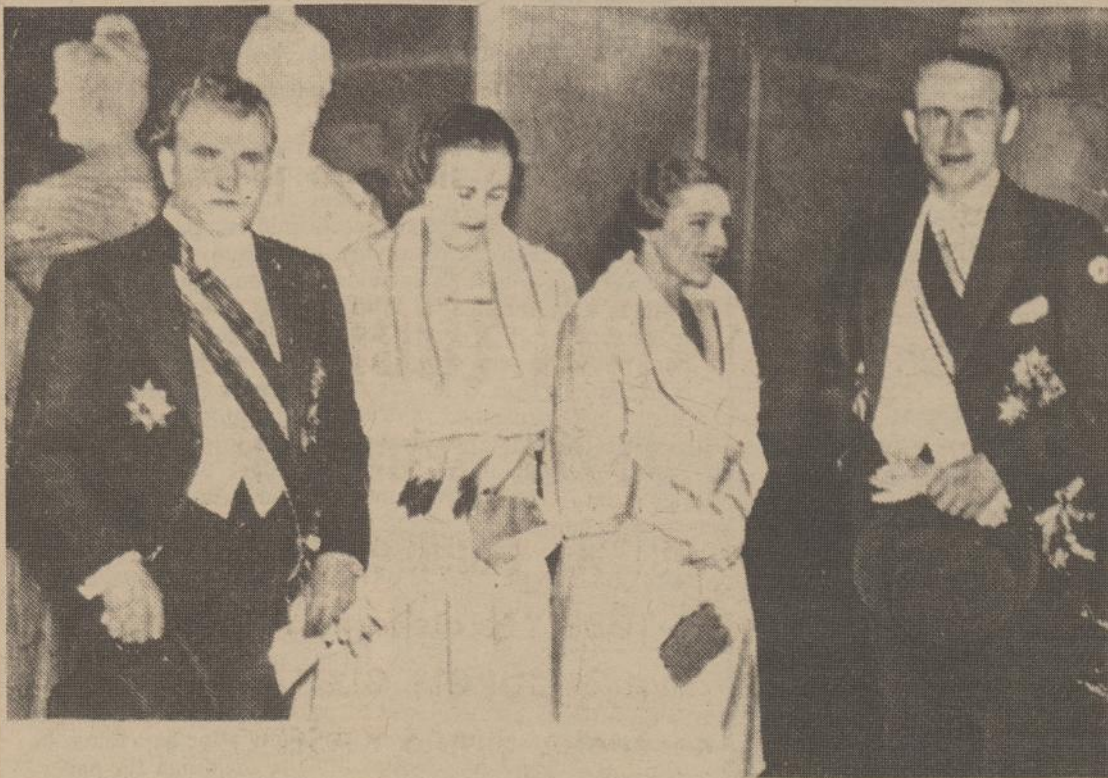
Balsavo 162 sąjungos nariai, trys laiškai grįžo nesurađę adresatų. Pareigų perėmimą nauji pareigūnai susitaria su buvusia Centro Valdyba.

ispūdį, tolimesni vizitai Irane, Indijoje, Saudi Arabijoje ir Egipte turėjo šio tokio triumfo atspindį. Tiesą sakant, Egipte jam nebūtų reikėjo sustoti, jei nebūtų neatsargiai viešai pritaręs Izraelio min. pirm. Begino taikos planui, kuriuo Palestinos arabams žadama autonomija, bet ne visiško apsisprendimo teisė. Tuo tarpu Egipto prezidentas Sadat, ir visi arabai, norėtų visų pirma palestiniečių apsisprendimo teisės deklarovimo, bet sutiktų kiek palaukti su jos įgyvendinimu, kas palieka vietos kompromisui.

Paliekant tą temą ateiviai, dabar reiktų pastebėti, kad visos tos valstybės ieško JAV draugiškumo. Stiprios JAV joms reikalingos ūkiškai ir ypač kariškiai, kad atremtų galimą sovietų įsigalėjimą tame rajone. Juk dar neseniai atrodė, kad visa Afrika slenka į jų glėbį, o jų santykiai su Indija buvo pavydėtini. Dabar tačiau, nepaisant JAV paskutiniųjų metų nuosmūkio, Der Spiegel Sovietijos pereinamųjų metų balansą suvedė po antrašte: "Moskau — von allen im Stich gelassen".

Iš jos grandiozinių planų nieko neišėjo. Tiesa, nuo jos paramos dar priklauso Angolos ir Etijopijos režimai, bet pirmosios pusę teritorijos valdo juodieji partizanai, kuriuos slapta remia Pietų Afrika, o Etijopiją sovietai iškeitė į mažesnę, bet daugiau strateginai svarbią Somaliją.

Net Stalinas, tam tikrais laikotarpiais susitardamas su Hitlerio Vokietija, Japonija, Anglija, Amerika ir tautine Kinija pasirodė daug lankstesnis už dabartinius Kremiaus valdovus. Iš tikro dabartiniam Maskvos režimui nesunku būtų buvę susitarti su Japonija, atiduodant jai dvi mažas Pietų Kurilų salas, ar Vokietija už ūkines nuolaidas, duodant daugiau teisių Vakarų Berlynui. Vietoje to sovietų propaganda skelbia, kad Vokietijoje grįžta nacizmas ir militarizmas. Sovietų politikos nesėkmę parodas ir faktas, kad Belgrado konferencijoje ji atsidurusi kaltinamųjų suole... Vienu žodžiu, Dievas kiau- lei ragų dar nedavė.

Min. V. Sidzikauskas, Regina Sidzikauskienė, Vincė Januškaitė-Zaunienė ir Lietuvos užs. reikalų ministeris dr. D. Zaunius, jam vizituoję Londoną 1932 metais.

GROWING COMPANY NEEDS GENERAL MACHINISTS LATHE & MILL OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Minimum 2 years experience. Excellent fringe benefits.

DELTA BRANDS

2204 Century Center Blvd.
Irving, Texas 75060

214-438-7150

(49-1)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vytauto Alanto kaimas 'LIEPKALNIO SODYBOJE'

Vytautas Alantas, rašytojas beletristas ir žurnalistas-redaktorius yra vienas iš tų labai retų garbingų sukaktuvinių, kuris, dar geros sveikatos ir aukščiausio kūrybingumo bei darbingumo, pasiekęs gražų amžių ir kuris gali didžiulis, jau beveik pusšimtį metų vaisingai besidarbuojas mūsų rašytijos ir kultūros laukuose. Nors autorius viešai pasisakė, kad "Liepkalnio sodyba" — jo paskutinis romanas, bet, kas jį asmeniškai pažįstame, tuo netikim ir laukiame, jei ne romanų, tai naujų scenos veikalų ar kitokių įdomių jo rašytojiškų užmojų. Laukiame ir tikimės, kad jo, darbštaus ir kūrybingo pensininko, dienos dar atneš gražių kultūrinių vaisių.

Rašytojas V. Alantas savo gausius raštus pradėjo novelėmis. Pirmasis novelių rinkinys atspausdintas 1930 m. — "Artisto širdis". Po to, jo kūrybiška plunksna išsiliejo scenos veikalais, kurių pats pirmasis — "Užtvanka" (1932 m.). V. Alantas metų metais juokino, arba liūdino ir guodė — pjesėmis bei dramomis — tūkstančius savo tautos brolių, kitaip sakant, drumstė, gaivino, neleido užmigti lietuviškai šamonei.

Turėjau laimės rašytoją Alantą iš arčiau (Detroite) pažinti ir laikyti bičiuliu, ir žinau, kaip jis nepaprastai kruopščiai išstudijuodavo medžiagą, kuri pripildys jo sekantį veikalą, kaip sąžiningai planuodavo, kaupdavosi į šį atsakingą darbą, kaip visomis galiomis valė ir dailino savo raštų kalbą (autorius — garsaus kalbininko K. Būgos mokinytis). Tai atsispindi jo raštuose, tai ypač matyti ir jo pastarajame veikle "Liepkalnio sodyba".

Šis Alanto romanas buvo "užprašytas" Lietuvos agronomų sąjungos išeivijoje. Bet, įsivaizduoju, užprašymo ar užsakymo momentas nė kiek netrukdė spontaniškai autoriaus kūrybai, jis įžangoje pats pasisako, kad visada svajojęs tokį romaną iš Lietuvos ūkininkų gyvenimo parašyti. Tik, žinoma, užsakymas lyg dar labiau autorių įpareigojo, ir jis itin kruopščiai šiam darbui pasiruošė. Užtat dėl tikrovinio vaizdo "Liepkalnio sodybai" nieko negali prikišti. Kultūriško ir agrariško lygio nepriklausomoje Lietuvoje kilimas šiame romane ryškiai parodytas; šios srities spaudos ("Ūkininko patarėjo"), žemės ūkio ministerijos pas-
tangų ir Jaunųjų ūkininkų ratelių tinklo plitimas, ūkininkų entuziazmas šviesėti, kultūrėti ir ūkiškai turtėti bei savo vaikus mokslinti aiškiai matyti "Liepkalnio sodybos" pagrindinių veikėjų Juozo ir Rožės ir vėliau — Kosto ir Agnės Norgailų gyvenimuose. Norgailos — tipingi pasiturintys Aukštaitijos ūkininkai. Tėvai — iš pradžių konservatyviai nusiteikę, nelabai pasitikį agronomų siūlomomis naujovėmis (nors Rožės dėdė ir kunigas — profesorius), bet jų vaikai — sparčiai rieda ne priklausomos Lietuvos kūrbiškais keliais, net ir ūkininkavimo srity. Kostas Norgaila, iš pradžių pritingėjęs ar visiškai nenorėjęs mokytis, pastūmėtas į žemės ūkio mokyklą (agronomo Rožėno), grįžęs prie ūkio, įsikabina į žemę visa gaivalinga žemdirbio siela. Sėkmingai parodytas Kosto dvasinis lūžis: pradžioje jis užsispyrusio entuziasto rolė, kuris žemę nori prievartauti, priverst auginti ir atiduoti jam vaisius, o vėliau, po kelių skaudžių patirčių, — jo sielai lyg ir atbundant ir suprantant, kad žemę reikia mylėti, kad jai reikia duoti — trąšų, maisto ir ypatingai — savo prakaito, kad ir ji tau duotų. Ūkininkas žemės negalėjo priverst ir nevertė, bet ją gaivališkai mylėjo, ją savo darbu glamonėdamas, su ja per gamtos nelaimės kentėdamas, tik tada žemė jam, lyg mylimoji, atsidadė, tik tada apdovanojo vaisiais. Tai kaip tik charakteringa ir Lietuvos ūkininkui. Ūkininkai daugumoje triūsė ir prakaitavo ne tik dėl pelno, ne dėl materijos, kaip dabar suprantama vakarų kraštuose, ūkininkui Lietuvoje, nepriklausomoje valstybėje, buvo tai esminė būtis ir būtis, tai jo gyvenimo

ALĖ RŪTA

Rašytojas Vytautas Alantas

stilius, tarytum paties Dievo duotas ir nurodytas, kuris, kraštui ir ūkiškai kylant, iš esmės daug nepakito. Tėvai žemę perdavė vaikams, išgražintą, apsodintą sodybą, užmerkdami amžinai akis, palaimindami perdavė savo palikonims, liepdami mylėti ir dar gražinti, kad sekančioms kartoms būtų ta žemelė dar dosnesnė, ir tie nameliai — dar meilesni... Su šia ūkininko filosofija buvo palaikoma ir moralė, ir skatinamas ūkio kilimas, o su pavienių ūkių kilimu — kilo ir Lietuvos gerbūvis.

Visa tai atsispindi Vytauto Alanto "Liepkalnio sodyboje".

Šioms lietuvių ūkininko egzistencinėms nuotakoms išreikšti romane yra dvi, mano manymu, gražiausios vietos: Kosto pokalbis su simboliniu "akiniuotu slieku" ir — romano pabaigoje — kylanti totalinė audra, kuri autoriaus irgi simboliškai sutirštinta, kur šeimos tėvas taria žmonai: "Bėk su vaikais vidun, aš uždarysiu langynes, nes audra gali ilgai užtrukti". Šiose vietose keliais autoriaus psichologiniais brūkšniais labai daug pasakyta apie ūkininką apskritai ir ypatingai apie lietuvių ūkininką, įvairių audrų akivaizdoje. Vien dėl šių kelių puslapių romanas vertas išskirtinio dėmesio (ir diskusijų).

"Liepkalnio sodybos" vaizduojamoje aplinkoje ir visame romano siužete įjungiami ir dvaras, ir naujaukurių ilgai skurstančios sodybos, ir šlėktelių įsibrovę ūkeliai, tartum šašai, ir kaimo menininkų — diev-

dirbių charakteriai ir iš kaimo kilusių inteligentų dramų. Ir laiko atžvilgiu — gana plati skalė, per senelį Motiejų ir prisimintą tragišką jo mylimosios Katriutės likimą užgriebti baudžiavos laikai ir jų siaubas, o per Kosto ir Agnės, prasmokslinusių žemdirbių ir ūkininkų gyvenimo laipsnišką kilimą parodyta, kur galėjo nužygiuoti žemės kraštas — Lietuva, — jei dangaus nebūtų aptemdžiusios kruvinai raudonos audros.

Romane vaizduojamoji aplinka ir žmonės pristatomi natūralistiniu, tikroviniu žvilgiu, bet yra nemažai ir sugestyvių momentų, apie kuriuos būtų galima daug kalbėti, padiskutuoti ir pasiginčyti.

Dėl vaizduojamų romane charakterių išbaigtumo galėtų būti ilga šnektė. Priešios savo temos tik trumpai suabejosiu Agnės charakterio lygumu ir Antosės — šios aistringos žemės dukros — dramų baigme. Kaip Norgailų motina Rožė — kieto charakterio, aštraus tamsių akių žvilgio, užsispyrusio būdo, taip ir jos marti, iš žemaitijos atkylusi (žemės ūkio mokykloje Kosto susipažinta ir pamiltą) Agnė — kietasprandė, gilių savigarbos, įvairių naujovių pradininkė ir kietą jų įgyvendintoja. Savo vyrui Kostui Agnė ne tik visur padeda, bet daugumoje net jį patraukia, pastūmėja. Romane žymus matriarchalinis elementas ir tai — tikroviška. Bet Agnės nusileidimas, kur ji pasijuto lyg ir žeminama, nes atiteko be pasogos ir kraičio, abejotinas. Nors ji savotiškai, ūkininkei neįprastai, tą pasogą, lyg ir kokią skolą vyro ūkiui parūpino (kas įrodo jos išdidumą ir charakterio tvirtumą), bet pa-

radoksaliai — ji tartum nusileido, nusižemino. Romane lyg ir būtų tikėta, kad Agnė nenusileistų, kad iš esmės moderniose (kaip jų), iš meilės vedybosė pasogų nei kračių nereikalinga, kad ji, buvusi neturtinga našlaitė, trumpu laiku pakankamai įrodė savo darbštumą ir sugebėjimus, ir kad tai — jos pačios vertė, kaip asmens ir buvo jos geras indėlis į Norgailų gražų ūkio gyvenimą.

Antosė, kuri pradžioje pasirodė išskirtinai ugnin-ga, žadanti audrą, į romano pabaigą buvo lyg ir užmiršta, lyg išblėso, ir jokių dramų iš jos pusės nebeįvyko. Šios merginos charakterį romane stebint, nenoromis išsprūsta liaudies posakis: "Iš didelio debesio — maža lietaus".

Šiame virš keturių šimtų puslapių veikle norint galima būtų prižvejoti tam tikrų kalbinių klaidelių. Ilgosios ar trumposios i — norėtusi tikėt, kad tai korektūros klaidos: "supintas iš šykšnelių (259 p.); turėtų būt — šikšnelių; "plačiabrile skrybėlė" (381 p.); turi būt — plačiabrylė; "mykčiojo" (mikčiojo), ryktelėjo — riktelėjo ir t.t. Autorius labai mėgsta mažybinius žodžius, — lyg ir per daug jų: istorijėlė, dalykėliai, bufetėlio, sofelė, lankė kurselius, pobūveliai ir t.t.

Žinoma, tai tėra smulkmenos. Draugo spaustuvės darbas atliktas gražiai. Knyga kietais viršeliais, A. Verbicko iliustracijos — šio pobūdžio knygai — tinkamos, be pretenzijų, anot dažnai vartojamo išsireiškinio, — dalykiškos...

"Liepkalnio sodyba" — patraukli knyga apie Lietuvos ūkininką, kuria, esu tikra, nenusivylė "užprašytojai" agronomai, nenusivils ir skaitytojas...

Los Angeles ir apylinkių lietuviai
maloniai kviečiami į Dirvos novelės premijos
įteikimo

laureatei **MARIJAI TŪBELYTEI**

iškilmes š.m. sausio 29d., sekmadienį 1 v. p.p.

Los Angeles Lietuvių Tautiniuose Namuose

Laureatė **MARIJA TŪBELYTĖ** atskrenda iš Taiwano
ir ją pristatys rašytojas **JURGIS GLIAUDA**.

Premiją įteiks mecenatas **SIMAS KAŠELIONIS**.

Laureatės sutikimą rengia

ALT S-gos Los Angeles skyriaus Valdyba.

DIDŽIOJI ILIUZIJA

Prof. dr. Vlado Juodeikos veikalo apie marksizmo teoriją išleidimo proga

JURGIS GLIAUDA

Tik laisvės sąlygose įmanomas bešališkas Markso teorijos nagrinėjimas ir nuo dabar lietuviai turi monumentalų veikalą apie marksizmą. Tai Vlado Juodeikos studijos "Didžioji Iliuzija" pirmasis tomas. 720 puslapių knygą pavyzdinčiai atspaudė Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Veikalas iliustruotas, kietais viršelais. Autorius išleido knygą savo lėšomis, su išankstinės prenumeratos talka, talkinant specialiam komitetui (įžd. A. Pažiūrienė — 1284 Live Oak Dr., Anaheim, Ca. 92805).

"Didžioji Iliuzija" dėka puikios pasakojimo nuo pirmo puslapio patraukia skaitytojo dėmesį. Galingas yra demosteniškas dėstymo menas. Puikus veikalo planas ir proporcijos. Tai šaltakraujų mokslininko, skeptiko ir taiklaus disputanto strategija. Galima tarti be rezervų — tai pasaulinio kalibro darbas. Parinkęs tai studijai lietuvių kalbos rūmus, autorius pasielgė daktariškai ir valančiškai. Anie mūsų milžinai savo veikalams rinko, tada dar taip neišstobulintą, lietuvių kalbą. Pasaulinėmis kalbomis gausioje literatūroje V. Juodeikos veikalas būtų vienas geriausių, todėl kyla, tuo tarpu dar nedrąsus pareidavimas perteikti "Didžiąją Iliuziją", kuria nors pasauline kalba.

Analitiko galia mūsų autorius demaskuoja geopolitinę Markso teoriją ir mato me kietus ekonomisto priekaištus Marksui — filosofui ir utopistui. Istorija nuneigė marksizmo pranašavimus ir istorinio patyrimo faktai atsidūrė V. Juodeikos dispozicijoje.

Istorinio empirizmo metu autorius demaskuoja Markso aprioriškumą, mesianistines spekuliacijas, propagandinius iššūkius. Pranašystės ir mesianizmas sudaro marksizmo stuburą ir tuolink Juodeika nukreipia seavo kategoriškas, logika ir istoriniu patyrimu paremtas, neretai sarkazmu nusmailintas pastabas.

Sovietinės buities aplinkoj marksizmui gintis nuo priekaištų lengva. Ten marksizmą gina politinis diktatas. Tai "įtikinimo" metodas nieko bendro neturi su mokslu. Ten tėra tik valdančiųjų "aprobatūr studijos". O, štai, laisvėje, vieną geriausių knygų apie marksizmą parašė ne marksistas-valdininkas, bet lietuvis mokslininkas, Vlas Juodeika, įrodęs politekonominės Markso teorijos nerealiumą ir makabrišką utopizmą.

Objektyvų tiesos ieškojimą Juodeiką siekė santūriai, absoliučiai ne emocinčiai, kietai logiškai. Kontrastuoja, pav. rusų mokslininko Vyšeslavcevo definicija: "Marksizmas yra inkvizicinė dogma, persekiojanti 'heretikus' ugnimi ir kardu." Juodeikos veikale kiekvieną istorinę, politinę ar ekonomine tiesą atstatantis pareiškimas tartas šaltai, kritiškai, atremtas į fakto bazę.

V. Juodeika mėgsta suvesti Marksą ir jo teorijos šalininkus į disputą su ekonomistais klasikais. Tai savotiškas Markso žinių patikrinimas. Ir tas cross-examination pastato į mesianizmą įtikėjusį Marksą naujaukion pagrindinių ekonominių dogmų neįsisavinusiojo padėtin. Juodeika akcentuoja, kad pagal savo mokslinį treningą Marksas yra filosofas, pagal savo temperamentą Marksas veržiasi tapti pranašu. Tai sukelia Juodeikai sarkazmo šypsnį, ir Markso "tiesas" Juodeika eliminuoja iš mokslo kaip gryną propagandinį elementą. Jis įrodo, kad marksizmo tariamo neklaidingumo aureolė blanki, kad marksizmo su žmogišku veidu iš viso nesą.

V. Juodeika žinoviškai ir raiškiai tapybiškai pavaizduoja marksistinės kabalistikos "slapybes": dialektinį materializmą, marksistinę ekonomiką ir politiką, moralės sampratą marksizmo interpretacijoje, religijos degradaciją, vertybių hierarchijos suvulgarinimą. Tai akistata su marksizmu jautrioje, intelektualinėje plotmėje. Marksizmas žaloja iliuzorinį trikampį, kurio katetus sudaro filisofija, ekonomika ir istorija. Marksizmas esąs šių elementų hibridas. Tai yra marksizmo Achilio kulnas, už kurio mūsų autorius nutvėrė tebesiautėjantį marksistinį milžiną.

Kiekvienas šios studijos skyrius su plačiais mostais, su gausios literatūros išnašomis, su raiškia, kategoriš-

ka kalba, su d'une clarte latine (su lotynišku aiškumu) reljefu vis yra nauja skaitytojo ekskursija į bendros temos autonomiškas sritis.

Marksistinė politekonominė teorija yra tam tikrame savo dogmų erozijos stovyje (prisiminkime tik pelno teorijos deformacija). "Viskas teka, viskas kinta būties sąlygotume", sakė graikų-jonietų išminčius Heraklitas. Vlas Juodeika ima tų dogmų visumą ir jo analizės išdavoje ekonominėje marksizmo teorijoje pradeda žiojoti plyšiai ir properšos. Fantastiškas apriorinių nusakymų mirazas, kurį taip entuziastingai ta Karolis Marksas, pradeda blukti ir netekti savo propagandinių spalvų. Mūsų mokslininko analizės išdava yra beapeliacinis sprendimas: Markso teorija pavadinta "didžiąja iliuzija", o visas marksizmo pastatas nukeltas į Utopijos šalį.

Lietuvių kalba literatūra apie marksizmą plati Vilniaus leidyklų laidose. Tai veikalai su režiminės gloriifikacijos pamušalu. Tai veikalai pilte pripilti egzaltacijų panegirikų politinei bei ekonominei Markso teorijoms. Todėl Vlado Juodeikos veikalas yra epochinės antidotum (priešnuodžių) reikšmės. Nėra abejonių, kad "Didžioji Iliuzija" tik jai težinomais keliais, peržengs geležinės uždangos kliūtis, bus ten įkalinta slapotos, antimarksistinės literatūros seifuose ir bus plačiai kotiruojama pogrindyje. Nerealiam, "polėkiškam" Markso utopizmui Juodeika parengė realius stabdžius. Marksizmas laikosi savo suponuota ateitimi, o ateitis ateina kita, ne marksistų išpranašautos formos. Šitą ginklą Juodeika logiškai ir galingai naudoja savo veikale. Liesdamas Markso teorijos ištakus, mūsų autorius sustoja ties Hegelio, Feuerbacho ir Markso trikampiu, akcentuodamas to trikampio pro ir contra sąlygotumą. Pro tą momentą neretai be dėmesio praeina Markso biografai, teorijos formaciją prirašydami Hegeliui.

Šis, pirmasis "Didžiosios Iliuzijos" tomas skirtas marksizmo teorijai. Sekančiame tome autorius susi-

tiks su marksizmo teorijos taikymu buityje, su vadinauoju "marksizmu-leninizmu", su tos utopijos taikymu buv. Rusijos imperijai, sovietiniams satelitams ir militariniui okupuotam Baltijui.

Pirmojo tomo išpirkimas yra lemtinga sąlyga antrajam tomui išleisti. Autorius staiga mirė, vos suskubęs pamatyti "Didžiosios Iliuzijos" pirmojo tomo išleidimą. Toks tragiškas autoriaus santykis su savo veikalais, kurį jis rašė keletą metų! Tačiau antrojo tomo rankraštis, spaudai parengtas, liko našlės, Gražinos Juodeikienės, žinioje. Ji energingai tęsia velionies planą — antras tomas jau įžengė į spaustuovę.

IMMEDIATE OPENING

FOUNDRY MAINTENANCE MECHANIC

Steady employment
No lay offs
6 paid holidays
Paid vacations
Paid Hospitalization
Paid life insurance
Earn up to \$5.63 per hour.
APPLY IN PERSON
3400 BRYCE or call 817-738-1925
FT. WORTH, TEXAS 76101
TRINITY VALLEY
IRON AND STEEL CO.
An Equal Opportunity Employer (1-13)

FOUNDRY FOREMAN

New and progressive foundry producing grey iron is looking for a foreman with experience in Hunter Molding, Shell Molding and Finishing. Foundry is located along the shores of Lake Michigan with ideal living conditions. This may be the opportunity you and family have been waiting for to improve your career in the foundry industry and to enjoy resort living.

Please send resume and salary requirements to:

Bridgman Casting Center
Attn: Ted Hitt/Personnel Director
9550 MATHIEW ST.
BRIDGMAN, MICHIGAN 49106 (1-3)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

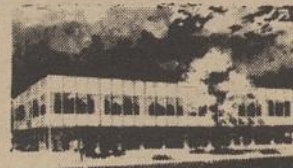
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Apie rezoliucijas, kultūra ir stebuklus Vliko seime

VILIUS BRAŽENAS

Jau seniai, atrodytų, prašosi reikalus pasistatyti ir atsakyti esminius klausimus dėl mūsų politinės veiklos išeivijoje krypties ir pagrindų. Berods visi sutinkame, kad Lietuva laisvę atgauti galės tik tam tikroms politinėms sąlygoms susidarius. Todėl, akivaizdoje to, ką matome tarptautinėje arenoje, mums būtina pasvarstyti visą eilę svarbių klausimų.

Ar mūsų dabartinė veikla yra pagrindinai nukreipta į Lietuvos atstatymui palankių sąlygų sudarymą, ar labiau į Sovietinės okupacijos "nepripažinimo" užtęsimą, į "lietuvių išlaikymą" išeivijoje, į mūsų veiksmų "gerų santykių" su Vakarų vadovais užtikrinimą?

Ar tikslu prisitaikyti ir tuomi palaikyti valdančiuosius, kurie skelbia ir vykdo "tiltų statybą" bei "detentę", vietoje parėmus tuos opozicijoje, kurie bando "detentę" sustabdyti, ir tuomi pačiu užsitikrinus paramą iš pastarųjų?

Ar (pagaliau, ir gerokai suvėlavę) įsijungdami į JAV politinę veiklą skaitomės su vis labiau, (gi ypač po pastarųjų prezidentinių rinkimų), išryškėjusiu faktu, jog, kaip tvirtino trečiosios partijos prezidentiniai kandidatai George Wallace, John Schmitz ir Tom Anderson, tarp dviejų didžiųjų JAV politinių partijų — Respublikonų ir Demokratų — nebėliko "nei daimo (10 centų) skirtumo"?

Kuriuo pagrindu mes galime tikėtis teisingumo ir laisvės Lietuvai iš "liberalinio establišmento", kuris Jaltaje išdavė Lietuvai ir toliau išduoda vieną po kitos tautas komunizmui, apginkluoja ir maitina Lietuvos okupantą, nuginkluoja Ameriką ir jos sąjungininkus, mus pačius apiplėšia materialiai per infliaciją ir aukštus mokesčius (tuomi pakasant ir mūsų tautinės gyvybės pamatus), sužaloja mūsų jaunąją kartą pagoniškose ir vandališkose beraščių peryklose ir net prieš aiškiai pareikštą tautos valią bando atiduoti pačios Amerikos teritoriją — Panamos kanalą tarptautinio komunizmo kontrolėn?

1974 metu Pavergtųjų Tautų Savaitės ir prezidento Nixon kelionės į Maskvą proga konservatyvus kolumnistas (JAV armijos atsargos generolas) Thomas A. Lane Wanderer savaitraštyje atspausdino straipsnį "Antroji Jalta išduoda pavergtasias tautas". Ten jis, tarp daugelio kitų mūsų veiklos pačių esmę liečiančių minčių, štai ką pasakė:

"Kai išsiūrimė į etninių amerikiečių istoriją, mums neišvengiamai krenta akys na jų politinio efektingumo stoka... Jie nėra paveiklūs, kadangi jie pavergti politinių partijų..."

"Kaip gali ši tauta, kurioje tiek daug žmonių kile iš Europos tautų... meilintis prispaudėjams ir nekreipti dėmesio į prispaustųjų šauksmus?..."

Išminėjęs eilę etninių grupių, gen. Lane klausia: "Ar gal jų vadai yra tiek žiopli (witless), kad gali būti apgauti tariamu taikos siekimu, po kuriuo paslėptas išdavimas?..."

Pagaliau jis pasako mūsųose dar niekenu net užginčyti nebandytą tiesą, kuri privalėtų būti mūsų visos politinės veiklos išeivijoje pagrindų ir kelrodžių:

"Pavergtųjų tautų vienintelė viltis yra Jungtinių Valstijų užsienio politikos krypties pakeitime."

Mūsų spaudoje jau ilgokai bandoma išgauti veiksmų vadovų pasisakymą vienokį ar kitokį reagavimą, šiuo klausimu. Iškilusis rašytojas ir mąstytojas Jurgis Gliūda yra Drauge priminęs Thomas Lane straipsnio mus taip opiai liečiančias mintis, gi mūsų tupčiojimo prieš "valdžią" abejotinos vertės pasėkos nekartą buvo nurodytos to pat dienaščio vedamuosiuose. Įdomu, kad, be jokio ryšio su gen. Lane straipsniu, jau prieš keletą metų, tada Tautinės Sąjungos pirmininkė Emilija Čekienė Dirvoje nedviprasmiškai teigė, jog Lietuvos bylos reikalai tol nepagerėsia, kol nepasikeis JAV užsienio politika. Prieš tris metus, ir vėl prieš metus, Laisvoje Lietuvoje veiksmų vadovai net vedamuoju buvo raginami pasisakyti dėl Thomas Lane kaltinimo mesto "etnikų" vadovybėms. Tačiau ligi šiolei nė vienas mūsų veiksmų tuo klausimu neprisitarė.

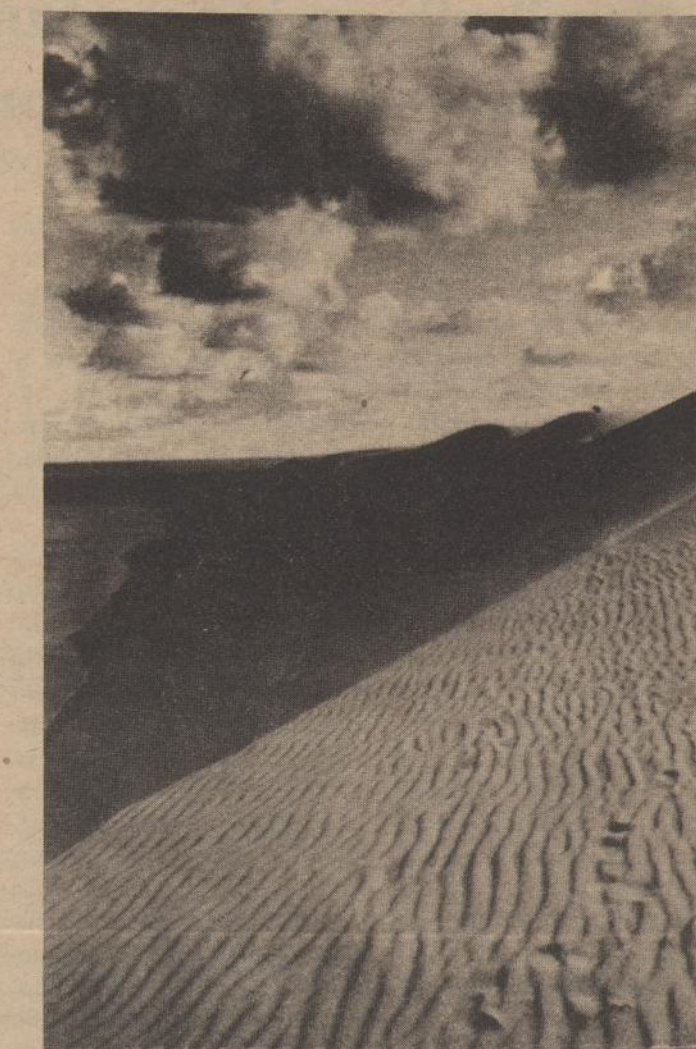
Pagaliau 1977 metų gruodžio 3-4 d. Floridoje įvykusiame VLIK seime lyg ir gautas netiesioginis atsakymas atmetant štai kokią seimui pasiūlytą rezoliuciją:

"Komunistinei diktatūrai Sovietų Sąjungoje ir tuomi pačiu Sovietinei okupacijai Lietuvoje išsilaikyti padeda Vakarų vyriausybės Sovietams teikiama finansinė, technologinė ir politinė parama. Todėl laisvųjų kraštų piliečiai lietuviai skatinami naudoti savo gyvenamųjų kraštų žinių tarnybą ir politinį procesą tos paramos sustabdymui įtaigoti."

Ši, rodos, paprasta ir konkretų būdą Lietuvos laisvei siekti nurodanti, rezoliucija sukėlė ką tai panašaus į paniką kai kurių seimo delegatų tarpe, ir reikalingos balsų daugumos negavus, buvo atmesta. Cinikai galėtų pasakyti, kad VLIKo seimas tuomi pasisakė už pagalbą tiekiamą Lietuvos okupantui. To, žinoma, nebuvo. Tikrumoje už to įvykio slypi jau minėtas esminių mūsų veiklos klausimų neišsiaiškinimas viešumoje ir, gal svarbiausia, baimė užrūstinti "ponus".

Atrodytų, kad realios politinės padėties akivaizdoje mūsų veiksmų vadovybių pareiga būtų įrodyti visuomenei, kuomi jos pateisina dabartinės mūsų politinės veiklos krypties tęsimą ir toliau. Jei negalėtų tai pateisinti, tektų tą kryptį pakeisti. Tačiau iš pastarojo VLIK seimo pagrindinės temos, pranešimų bei rezoliucijų susidaro įspūdis, kad bent jau čia negalima tikėtis pasikeitimo griežtesnės laikysenos linkme. Kviestieji kalbėtojai porino apie praeitį ir ateitį, na dar ir apie dabartį Lietuvoje, tačiau veik visiškai nieko apie mūsų pačių tautos laisvinimo pastangų šiandien, čia, sustiprinimą. Išgirdome pasikaitininkų ir pranešėjų užtikrinimus, kad Sovietijai pati subyrės, tačiau mums, išeivijai, nurodytas uždavinys ne Sovietijos subyrėjimą užtikrinti ar paskubinti, bet tik "ateities valstybingumą" svarstyti, išsivadavusiai (be mūsų pastangų) tautai santvarkos planus paruošti. Net būsimos Lietuvos pilietybės ir baudžiamuosius įstatymus mes, čia, meldžiamieji, surašysime!... Rodos pakankamai tais klausimais buvo D.P. stovyklose posėdžiauta ir rašalo išlieta?

Tai dar ne viskas. Politinę veiklą skirtą okupanto rėmimui sustabdyti, atmetęs seimas padarė pirmąjį žingsnį VLIKą paversti iš politinės į kultūrinę organizaciją. Priimta rezoliucija Nr. 4 mums skelbia, kad "... Intelektualinis kūrybinis įnašas į lietuvių kultūrą yra būtinas tautinei išeivijos dvasiai kelti ir stipriau paremti tautą nelaisvėje". Tam reikalaujama "pajėgių intelektualų" VLIK veiklon įtraukimo. Skaitytojams turėtų būti įdomus faktas, kad šios rezoliucijos įkvėpėjas ir redaktorius (tikiuosi neišduodu valstybinių paslaugų?) buvo Bronys Raila. Taip, tas pats, Raila, kuris taip dažnai ir tieku įvairių būdų yra puldinėjęs VLIKą ir įmantriai šaipėsis iš mūsų politinės veiklos, siūlydamas tik kultūrinę

Neringos kopose.

veiklą ir aštriai gnaibydahas suvažiavimų rezoliucijų rašymus. Pamačius jį "sėdintį dešinėje... VLIKo pirmininko, nesinorėjo tikėti savo akimis. Paklaustas jis pats viešai patvirtino esąs B. Railos raštų autorius. Tai, žinoma, gal yra didžiulis VLIKo laimėjimas — tokio anti-politiko, anti-veiksmininko, anti-rezoliucininko atsivertimas, net dalyvaujant VLIKo seime ir (tik įsivaizduokite!) rezoliucijas redaguojant.

Kadangi į stebuklus paprastai žiūrima su dideliu rezervu, gal būtų patartina iš visų pusių apuostyti ir šį atsivertimą. Žinome, kad krikščionybė persekiojė Paulius pakeliui į Damaską tapo krikščioniu. Nežinia kaip anti-vlikininkas Raila pakeliui į Floridą, staiga vlikininku pasidarė. Dar nematėme jo vlikinio kovingumo, jei neskaityti prieš pagalbą okupantui nukreiptos rezoliucijos nuslėpimą nuo seimo bendro posėdžio. Tad visas šis reikalus iškėlia daugiau klausimų, negu buvo gauta atsakymų seime.

Ar rezoliucija Nr. 4 reiškia, kad gal tikrumoje VLIKas "atsivertė" ir išeina varžytis kultūrinėje veikloje su Pasaulio Lietuvių Bendruomene? Kam tuo atveju paliktų vadovauti "išlaisvinimo" (kaip yra šio veiksmo pavadinime) veiklai — ar "pajėgiems intelektualams"? Kas ir pagal kokį mastą nuspręs, kuris yra "pajėgus" ir kuris ne? Vakaruose daug kur intelektualų sluoksniuose skaitomi pajėgiais tik tie, kurie yra "prieš fašizmą", prieš "Amerikos imperializmą", už "vieno pasaulio brolystę" po kolektyvistinę vėliavą. Gi tas, kurs yra prieš raudonąją tironiją, net in-

teligentu, ką jau besakytų apie "intelektualą", neskaitomas. Pamatysime kokių principu mūsų "intelektualai" VLIKo talkon bus verbuojami. Galų gale kyla klausimas, kodėl kas tai turi traukti, kviesi, prašyti "intelektualus" į Lietuvos vadavimo ar kultūrinę veiklą? Kas privalo būti tais traukėjais, kvietėjais, prašytojais? Kodėl gi "intelektualai", jei jie tokiais yra, neįtraukia visus kitus? Kas įtraukė Kudirką, Basanavičių, Smetoną, Maironį? Kas įtraukė Sacharovą, Sólženicyną, Tumonį, Kazlauską?

Kitas svarstytinas reikalas — Lenino įspėjimas mums, kurį politinės komisijos posėdyje priminiau ir pačiam Railai: Leninas ano meto "liberalus" intelektualus pavadino "naudingais idiotais". JAV visuomenėje ir šiandien tokių gausu. Turėtume dabotis, kad "naudingi idiotai" nepakliūtų į VLIKo patarėjų ir veiklos gairių smaigstytojus.

Kaip ten bebūtų, yra visa eilė esminių klausimų, kurie turi būti iškelti, atsakyti ar bent viešai apsvaistyti. Kadangi tokiems reikalams nerandama laiko seimuose, kongresuose ir suvažiavimuose, tai darytina spaudoje. Laimei išeivijoje dar turime pakankamai laisvos, patriotinės spaudos ir tiesai pasišventusių jos darbuotojų.

Wanted Journeymen

or
1st Class Skilled

TOOL & DIE MAKERS

Growing manufacturing concern needs experienced TOOL & DIE MAKERS. Lot of growth potential. Good fringe benefits. Send resume to or phone

205-874-9001

ALL-LOCK CO., INC.

P. O. Box 1349

Selma, Alabama 36701

(1-4)

Nereikalinga ir nevykusi spaudos konferencija su JAV prezidentu

(RAŠO WASHINGTONO KORESPONDENTAS)

Visą valandą trukęs per TV keturių didžiųjų Amerikos žinių agentūrų atstovų pokalbis su prez. Carteriu gruodžio 28 d. buvo ne kas kita, kaip tuščios pastangos atsiekti kas negalima, arba "exercise in futility". Tas pokalbis leido pasireklamuoti parinktiesiems žurnalistams, bet niekuo nepasitarnavo prez. Carterio mažėjančiam autoritetui pakelti. Visi žinome, kad prezidentas yra bejėgis prastumti per kongresą energijos įstatymą. Niekas arba labai mažai jis tegalės padaryti nedarbui sumažinti ar infliacijai sulaikyti, kai darbo unijos įgijo tokia didelę galią ir streikais išsikovoja nerealius atlyginimus. Biudžetą subalansuoti nėra jokios vilties, kai bilijonai nueina Izraeliui ir "foreign aid", arba eikvojami dėl "social welfare", "medicare", "urban affairs" ir pan. projektams, toleruojant fantastiškas sumas siekiančius sukčiavimus ir milijonines kompiuterių daromas klaidas čekiuose. Niekas neįtikino, kam bus reikalinga ta keliolikos tūkstančių mylių prezidento kelionė į 9 svetimus kraštus, tarsi nebūtų Valstybės departamentą ir ambasadų. Visi laukia tokia proga dovanų iš "dėdės Samo". O dolerio vertė tarptautinėje pinigų rinkoje nesulaikomai krinta. Tokios kelionės jo vertės nepakels. Seniai jau aišku, kad arabų ir žydų

taika ar karas nepriklausomai nuo JAV. Agitacijos už Panamos kanalo atidavimą marksistiniam diktatoriui, panaudojant net Fordo ir Kissingerio autoritetą, buvo tiesiog koku klausytis. Mums aišku, kodėl Fordas nebuvo perrinktas. Išvada savaime prašosi.

Iš kitos pusės visa eilė labai svarbių klausimų kaip tik buvo vengta iškelti. Gal tie žurnalistai, už suteiktą malonę patiemis pasireklamuoti, nenorėjo duoti prezidentui sunkius klausimus. Nixonas ir Fordas iš žurnalistų tokios malonės nesulaukdavo. Pavyzdžiui, nei žodžiu nebuvo užsiminta apie daugelio keliamus rūpesčius dėl krašto saugumo. Juk pilnu tempu yra vykdomas visuotinis vienašališkas JAV nusiginklavimas. Prezidentas sulaikė naujo bombonešio gamybą, biudžetą jis pats nubraukė kreditus naujoms tunelinėms raketoms gaminti, nieko negirdėti apie "cruise missile" ir neutrono bombos gamybą. Kam sovietams bus reikalingas taip prezidento trokštamas SALT II susitarimas, kai ir be jo amerikiečiai sustabdė savo apsiginklavimą? O sovietai gincluojasi dar istorijoje nebuvusiu mastu ir tempu, pralenkdami ir Hitlerį. Jūs ten miegokite sau ant dešantės pagalvėlio.

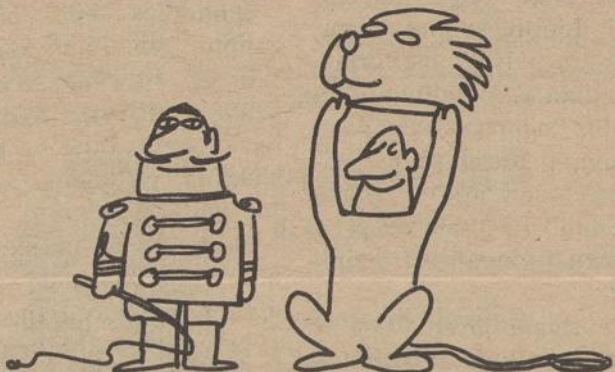
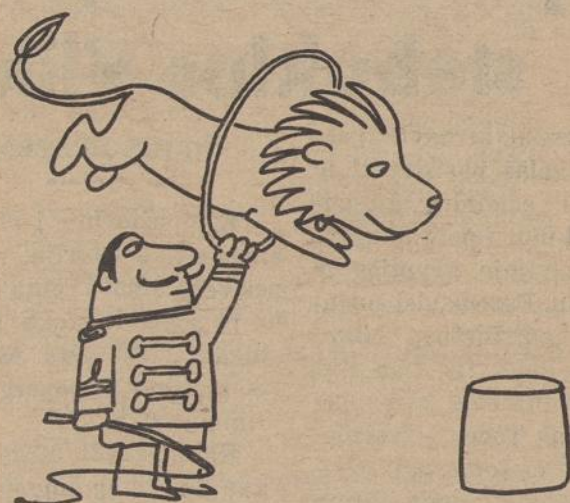
Apie "žmogaus teisių" gynimą irgi klausimų nebuvo, tik pats prezidentas

užsiminė. Tačiau niekas nepaklausė, kodėl taip rūpinamasi apie tas teises Čilėje, Brazilijoje, Argentinoje ar Pietų Korėjoje, bet mažiausia kalbama apie "socialistinius kraštus", kur vyrauja marksistinė diktatūra. Į vieną tokį kraštą, Lenkiją, prezidentas pirmiausia ir vyksta. O kaip su Kinija, Kuba ir Panama, kodėl jos atsidūrė malonėje ar bent neužkabinamos? Ar todėl kad jos marksistinės?

Prezidentas pats pasigyrė, kad ambas. Andrew Young laimėjęs Amerikai simpatijas juodojoje Afrikoje. Ir nei vienas žurnalistas nepaklausė, o kaipgi yra su baltųjų žmonių teisėmis Angoloje, Mozambike, Ugandoje ir kitose juodųjų valdomose Afrikos valstybėse. Kokia moralinė teisė turi amerikiečiai kištis į Pietų Afrikos ir Rodezijos vidaus reikalus, jų pastangas sutramdyti teroristus? Ar tai neprieštarauja tarptautinei teisei? Jei keliamas triukšmas, kad ten nesilaikoma principo "vienas žmogus — vienas balsas", tai kodėl nekeliamas klausimas, kai tas pats yra ir mažiausia 99 kitose valstybėse, atstovaujamosiose Jungtinėse Tautose, kodėl ten, daug kur Europoje ir Azijoje, nėra "daugumos valdžios"? Dvejopo masto vartojimas yra moralinis bankrotas, nepateisinamas ir politiškai.

Nebuvo klausimų ir apie labai svarbius vidaus politikos reikalus. Niekas neužsiminta, kokią administracija daro ar darys, kai kriminalistų daromos žudynės pasiekė rekordinę statistiką, ypač ten, kur nėra nei popieriuje mirties bausmės, kaip Kalifornijoje. Niekas neužsiminta apie atbulinę arba baltųjų diskriminaciją, apie HEW pastangas sužlugdyti mokyklas Chicagoje, Virginijoje ir kitur, kai biurokratai reikalauja, kad mokyklose ir kolegijose baltųjų ir juodųjų studentų ar mokytojų nuosimtis dirbtinu būdu pasiektų santykį 50—50. Kodėl čia nepaisoma "daugumos valios" ir neatsižvelgiama į gyventojų statistiką? Ar tai demokratija, kai mažumos naudai išprievartaujama dauguma? Esą blogai, kai Pietų Afrikoje baltųjų mažuma diktuoja elgesio taisykles juodųjų daugumai, tačiau laikoma gerai, kai JAV-se juodųjų mažuma diktuoja baltųjų daugumai savo nepasotinamas pretenzijas mokyklų, darbų ar tarnybų atžvilgiu? Taip ir veltai vartojamas dvejopas mastas, kurį ir Biblija smerkia. O apie tai turėtų žinoti "Sunday school teacher" pareigų mė-

TREZ

Be žodžių...

gėjas, pasidaręs JAV prezidentu.

Didelė laiko dalis buvo prezidento pasikalbėjimas paties su savim ir pasigyrimas. Nei vienas žurnalistas nepaklausė apie žmogaus teises, Belgrado konferenciją, rėmimą marksistinių juodųjų rasistinės politikos Afrikoje, prezidento sunkumus su kongresu, — jis pats tuos klausimus kėlė ir pats atsakinėjo. Į pabaigą pačių žurnalistų užduoti klausimai buvo tiesiog juokingi: ar prezidentas patenkintas savo pareigomis, kodėl nesilaiko kai kurių per rinkiminę kompaniją padarytų pažadų (kuris prezidentas jų laikėsi?), kokią jaučiasi padaręs didžiausią klaidą per pirmus prezidentavimo metus, ar jis linkęs eiti į politinius kompromisus, kodėl žmonės skundžiasi dėl taip daugelio dalykų (kada gi kas nors nesiskundė?) ir pan. Tiesiog galima buvo prezidento, kai jis turėjo išsisukinėdamas atsakinėti į tokius kvailus klausimus. Tie didieji Amerikos žurnalistai pasirodė neverti

nei nudilusio cento, jie visiškai nesiorientuoja didžiuosiuose vidaus ir užsienio politikos klausimuose, viskas, kas jiems daugiausia rūpi — tai Izraelio ir arabų santykiai. Išvada: tokios spaudos konferencijos nereikalingos, arba jų turėtų būti kuo mažiausia, nes jos kompromituoja didelės valstybės galvą. Atrodo, kad jos daromos tik norint įsigyti spaudos ir TV palankumą, bet nieko svarbaus nepasako. O prezidentas atsiduria tokioje rolėje, kaip negabus mokinys per baigiamuosius egzaminus. Kam to reikia? (bj)

MAŠINISTAS

Plastikos gamintojas turi keletą vietų mašinistams. Jeigu jūs esate kvalifikuotas sekančioms pozicijoms, susisiekite su M. MIRANDO nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. užpildykite aplikaciją dabar, kad pradėti darbą po švenčių.

NUMERAL CONTROL SET-UP M/W
PEG BOARD LATHE
OPERATOR
ENGINE LATHE OPERATOR/
1ST PIECE MECHANICAL
INSPECTOR
TABLE SAW OPERATOR
antrai pamainai.
201-939-7392

(2-8)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1978 METAIS!!!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

Isteigta 1959

6 VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS:

#1 — gegužės mėn. 1 d.; #2 — gegužės mėn. 8 d.;
#3 — gegužės mėn. 14 d.; #15 — rugsėjo 25 d.;
#16 — spalio mėn. 9 d.; #17 — spalio mėn. 16 d.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS:

#4 — birželio mėn. 12 d. (Vokietija);
#5 — birželio mėn. 18 d. (Roma, Italija);
#6 — birželio mėn. 26 d. (Leningradas);
#7 — liepos mėn. 2 d. (Roma, Italija);
#8 — liepos mėn. 10 d. (Šveicarija);
#9 — liepos mėn. 17 d. (Paryžius, Prancūzija);
#10 — liepos mėn. 24 d. (Ryga-Leningradas);
#11 — liepos mėn. 31 d. (Leningradas);
#12 — rugpiūčio mėn. 7 d. (Šveicarija);
#13 — rugpiūčio mėn. 14 d. (Paryžius);
#14 — rugsėjo mėn. 4 d. (Ryga-Leningradas);
#18 — gruodžio mėn. 20 d. (Kalėdinė).

Dėl kainų ir platesnių informacijų kreipkitės į
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU!

VISOS EKSKURSIJOS APLANKYS KAUNĄ IR
TRAKUS. VISOS SKRENDA SU PALYDOVU.

Taipogi parduodami papigintus skridimus (čarterius) į
Londoną, Frankfurtą, Zuerichą, Varšuvą, Havajus, Las
Vegas ir kitur.

Ką ten Dainavos Šarūnas...

O buvo geri laikai, kai Žiobiškio mieste gyveno Solamas Kušleika, ir jis turėjo du sūnus, o jau gudrūs jie buvo. Iš ryto jie tars, būdavo, kad lietus lis, o antiras sakys, kad saulė žeme ridinės. Ir vis vienas jų atspėdavo orą. Viskas šiam pasaulyje ateina ir praeina, taip praėjo ir Solamo sūnūs.

Bet kaip saulė nenusileidžia mūsų apvalioj žemėj, taip ir oro pranašai nemiršta. Oi nemiršta!

Ir atjojo, atplasnojo iš Britanijos salų dar protingesnė dar šviesesnė galva, dar geriau, dar tiksliau orą pranašauja. Žiobiškiui reikėjo dviejų galvų, o mūsų veiksniams, pusveiksniams ir atoveiksniams užtenka vienos galvos. O galva tai galva! Kokio pusveiksni galva tai tik skurdus riešutėlis prieš oro pranašą iš Britanijos salų galvą, galvą kaip arbūzą. Kur, kada ma-

tėt tokį pranašą, tokią galvą, kuri kaip iš devinragio pranešė savo pranašystėje: "Rytų valdos, ir jų viešpačiai laikosi kaip ant senos vištos kojos. Ir grius rytoj! Nu, gal ne rytoj, o jau poryt tikrai. Tik dulkių debesį pamatysim ir skudurai kadaruos visam ore, aš jums tai sakau, aš jums tai pranašo balsu sakau. Nu, jeigu negrius poryt, tai užporyt tikrai grius. Nu, jeigu jūs netikit, tai jums labai blogai. Aš jums sakau... nu, gal už metų grius, tikrai grius. Nu, gal už penkių metų, bet aš jums prisiekiu savo skusta barzda, kad už dešimties... gal už dešimties metų, bet aš jums sakau: grius, viskas, ką aš sakau — man žinoma, tai kaip jūs galit netikėti!"

"Mes tikim, tikim, kam mes čia saulėtoj žemėj susirinkom, jeigu neišklausyti jūsų pranašysčių, o prana-

šė didis, šaukia unisonu pusveiksniai, atoveiksniai ir veiksniai.

"O dabar klausykite, — sako svečias iš Britanijos salų, — ką aš jums pasakysiu. Labai klausykite, nes jeigu mano žodis kris į nederlių dirvą, tai jūs piausite blogą derlių, tai jūs pavėluosit, kai Rytų viešpačiai dulkėmis pavirs. Tai ir sakau aš jums: meskit visoki žaidimą su komitetais, valdybomis, tarybomis, nes, kaip sakiau, jeigu ne ryt tai poryt grius sistema, klausykite, grius!... Nu, gal ne poryt, tai už metų... kaip sakiau... grius.

"Jeigu, pranaše, negrius už metų?"

"O aš jums sakau kad grius tai grius, tai ko jums dar! Ko jums dar, ar aš uždyka jūsų pinigais skraidau po visas jūsų kolonijas, ar jūs manot, kad aš pasamdytas, kad aš?..."

"Ne, pranaše, mes tikim, kaip kurmiai staigios šviesos apakinti, jūsų pranašiško žodžio savo mažutėmis galvelėmis neįvertindami, tikim jums, pranaše. Tęskit toliau. Ar tikrai užporyt?"

"O varge mano, kam aš skraidau pas jus, jeigu jūs nesuprantate, kas dabar reikia daryti. O aš jums sakau, reikia dabar tuojau sutverti valdžią. Ir dar kokia valdžia! Nu, valdžia... Su prezidentu, su ministru pirmininku, su visais finansų ministeriais. Kuo daugiau ministerių, tuo geriau. Ir mes turim tuojau pasiųsti delegacijas į visas pasaulio vyriausybes, su visais įgaliojimais, nes mums gana žaisti su komitetais, tarybomis, valdybomis, nes mums reikia valdžios egzilėje, štai ko mums reikia!"

"O jeigu nepripažins", išdrįsta vienas pusveiksniškas paabejoti.

"O varge mano! Spiaut į pripažinimą, mes patys pripažįstam! O kai mes turėsime valdžią, tai mes valdysim, o jeigu valdai, tai tu esi valdovas. Nu, kai tik tenai sugrius, tai mes tuoj su savo valdžia, o kad tuoj sugrius, tai aš jums sakau, ko dar daugiau. Ir aš labai dėkoju, kad jūs susirinkot saulėtoj žemėj; man tose salose ir šalta ir nuobodu, tai aš dabar pavąžinėsiu po jūsų kupetas, tai aš turiu nuvežti linksmiausią ži-

ŽENGIANT Į 1978 METUS

Praėjusius metus Tarpautinei Amnestijos organizacijai paskelbus Sąžinės Kalinių metais, galima buvo vil-tis politinių kalinių sumažėjimo. Betgi dėjos atvirkščiai - Sovietų sąjungos Gulago salyne lietuvių kalinių pagausėjo. Ten atsidūrė Viktoras Petkus ir apie 300 okupuotos Lietuvos jaunimo. Negrižo Lietuvon ir Nijolė Sadūnaitė - ji, atlikusi lagerio bausmę, tebekenčia nutrėmime.

Helsinkyje, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos 1975 m. rugpiučio 1 d. pasirašytuoju aktu 35 valstybės pasižadėjo gerbti žmonių ir tautų teises ir 1977 m. spalio 4 dieną Belgrade susirinko jų atstovai apžvelgti, kaip per tuos dvejus metus buvo vykdyti Helsinkio susitarimai. Kaip žinia, Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose žmogaus priespauda pasunkėjo, lietuvių tautai negražinta galimybė pačiai valdytis, sugriežtintas Lietuvos žmonių religinis persekiojimas, net ir tie - kurie taikiu būdu nori atkreipti valdančiųjų akis į Helsinkio susitarimų pažadą - yra griežčiausiai persekiojami.

Dėka Helsinkio baigminio akto, mums draugingų kraštų vyriausybių bei parlamentų ir ypač JAV prezidento Carterio žmogaus bei tautų

teisėms palankaus pareiškimo, 1977 metais laisvųjų kraštų spaudoje buvo dažnai minimas Lietuvos vardas ir lietuvių tautos kančia ryšiumi su ten tebeviešpataujančia sovietine priespauda.

Mūsų tautai paneigta viešojoje okupuotos Lietuvos spaudoje išsakyti savo politinę valią, tačiau 1977 metais Lietuvoj buvo leidžiami slap-ti laikraščiai, kurie reikalavo laisvės ir sąlygų patiem tvarkyti savo reikalus. Tą byloja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Aušra, Dievas ir Tėvynė ir kt. Pogrindžio spauda atspindi teisėtus tautų poreikius ir okupanto žiaurumus, išryškina šių dienų kankinius ir didvyrius, stiprina solidarumo jungtį tarp pavergtojo ir laisvojo lietuvių, skatina laisvės traukulį ar valstybinės nepriklausomybės lūkestį.

Ižengiamie į 1978 metus su tikėjimu, kad mūsų tauta iš-tvers šių dienų rūščius bandymus ir su viltimi, kad Sovietų Sąjungos pavergimas veikia liausis.

Pradedame 1978 metus Simo Kudirkos žygiu per JAV: Simo TV filmu, knyga, spaudos konferencijom, iškilmingais priėmimais, Amerikos mokyklų lankymu ir pasikalbėjimais su besimokančia amerikiečių karta.

VLIKas tęs savo veiklą tarptautiniuose forumuose. Veiks viešąją opinią spausdintu žodžiu įvairiomis kalbomis. Informuos pats ir informuos tautą. Derins veiksmų darbą, jungs mokslininkus ir kultūrininkus.

VLIKas ir toliau leis šešiomis kalbomis Eltos biuletenius, tuoj išleis anglų ir kitomis kalbomis leidinį apie Lietuvą, vėliau - enciklopedinio pobūdžio informacijos knygą apie Lietuvą anglų ir gal kitomis kalbomis.

VLIKas bandys intensy-vinti spausdinto žodžio mainus tarp pavergtųjų ir laisvųjų lietuvių. Tęs radio bangomis pavergtos tautos informavimą, nes jaunoji karta nori ir turi pažinti tikrą, neklastotą Lietuvos istoriją.

Šie užmojai bus įvykdyti, jei tik mūsų tautos išeiviai ir šiais metais bus duosnūs Tautos Fondui, finansuojančiam VLIKo veiklą. Nei VLIKo valdybos, nei tarybos nariai, nei Lithuanian In-

formation Service - nėra atlyginami. Tačiau Tautos Fondui šiais metais reikės sutelkti daugiau kaip 70,000 dolerių VLIKo darbams finansuoti. Tad atlikime savo patriotinę pareigą metų pradžioje, prisijusdami savo auką Tautos Fondui. B.B. (Elta)

WANTED MAINTENANCE AND

TOOL AND DIE MAKERS
8 yrs. proven experience required.
Positions available immediately for
1st & 2nd Shift.
Good pay, excellent benefits, and steady work. Contact BILL JOHNSTONE.
GULF & WESTERN
STAMPING
5511 TELEGRAPH
TOLEDO, OHIO 43612
419-476-9141
An Equal Opportunity Employer (49-9)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Dail. Telesforo Valiaus netekus

Apstulbo Toronto lietuviškoji visuomenė kai pasisklido žinia, jog 1977 m. gruodžio 1 d. Toronto šv. Juozapo ligoninėj mirė žymus dailininkas, nepamainomas grafikos meno specialistas, a. a. Telesforas Valius.

Dar tik praeitų metų lapkričio 24 d. spaudoje skaitėme žinutę, jog dail. T. Valius prieš kurį laiką, eidamas gatvę, buvo ištiktas lengvo priepuolio — neteko kalbos ir nevaldė dešinės rankos. Nugabentas į ligoninę, po keletos valandų atgavo kalbą ir paralyžuotos rankos valdymą. Likę, netgi, vidurių skausmai. Dėl to antrą kartą buvęs nuvežtas į šv. Juozapo ligoninę, kur buvusi padaryta operacija. Buvo išreikšta viltis, kad dailininkas netrukus grįš į savo namus. Deja, jis nebe-grįžo...

Dail. T. Valius savo kūrybingumu ir energija — buvo toli pralenkiantis savo kolegas dailininkus. Jis nebuvo iš tu, apie kuriuos sakoma: "Dienos bėga, o jie stovi". Jis niekad nestovėjo vietoje, o dirbo, plušo, kūrė iki paskutiniųjų savo gyvenimo dienų.

A. a. Telesforas Valius gimė 1914 m. liepos 10 d. Rygoje, Latvijoje. 1931-37 m. baigė Kaune Meno Mokyklą pas prof. Adomą Galriką. Specializavosi grafikoje. Toliau 1942-44 m. Vilniaus Dailės Akademijos grafikos katedros vedėjas; 1946-49 m. "Ecole des Arts et Metiers" Freiburg i Br. grafikos studijos vedėjas; nuo 1960 m. Central Technical School Toronte, mencių skyriuje, dėstė metalo graviūrą vakariniame kurse.

PRANYS ALŠĖNAS

Kaip grafikas T. Valius ypatingai daug iliustravo knygų. Štai, šiek tiek (toli gražu, ne visos!) knygų autorių pavardžių, kurių knygų viršelius ir iliustracijas sukūrė grafikas T. Valius: Kazys Zupka, Juozas Keiliotis, Faustas Kirša, Reiner Maria Rilke (vertimai H. Nagio), Kazys Bradūnas, Stasys Santvaras, Leonardas Andriekus, Vytautas Alantas, Bernardas Brazdžionis, Antanas Vaičiulaitis, Leonardas Žitkevičius, Juozas Kralikauskas, A. Maceina, kun. dr. J. Gutauskas, Pr. Alšėnas, A. Rinkūnas ir eilė kitų.

Jei išsižūrėsime į čia parduotąsias autorių pavardes, pamatysime, jog tai daugiausia — poezijos rinkiniai. Kodėl taip? Manytume, todėl, kad grafiko T. Valiaus subtili siela jam geriausia leido įsijausti į poetinę kūrybą.

Vienok, priduriant prie to, pasakytina, jog T. Valius, kaip grafikas, labai preciziškai įsijautė ir į visokių kitokių žanrų knygų turinį.

Dail. T. Valius buvo atlikęs eile scenos veikalių apipavidalinimu Lietuvoje ir išeivijoje. Be to, daugelį metų prižiūrėjęs ir tvarkęs mėnesinio kultūros žurnalo "Aidų" meninę sritį, spaudoje davęs nemaža straipsnių ir kritikų meno klausimais, skaitęs paskaitų meno temomis etc.

Velionis priklausė Lietuvos Dailininkų sąjungai, Kaune; Austrijos Dailės Institutui Innsbruck'e, paskutiniu metu buvo narys: Lietuvių dailės Instituto;

Society of Canadian Painters and Engravers; The Canadian Society of Graphic Arts; American Print Society (Philadelphia); Fellow of the International Institute of Arts and Letters (Šveicarija).

Meno parodose su savo kūryba T. Valius dalyvavo: Lietuvoje, Austrijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, N. Zelandijoje, Argentinoje, Japonijoje, JAV ir Kanadoje.

Dail. T. Valiaus vieno asmens parodos buvusios: Montrealyj, Paryžiuje (dvi), New Yorke, Great Neck, Toronte.

Dail. T. Valiaus kūryba reiškėsi grafikoje (bene, daugiausia), medžio ir lino režinyje, metalo graviūroje, spalvotoje tipografijoje ir litografijoje.

Taigi, lietuviai netekome didelio menininko, o svarbiausia — labai mielo ir nuoširdaus tautiečio, didelio demokrato ir didelio džentelmeno.

Velionis palaikė gruodžio 5 d. buvo palaidoti Anapilyje šv. Jono lietuvių kapinėse.

Ilsėkis, mielas ir didis Dailininke, nors svetimoje, bet ir svetingoje Kanados žemelėje, o mielai žmonai ir artimiesiems — mano nuoširdžiausia užuojauta.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

TOOL & DIE MAKERS

Need experienced tool & die makers for progressive dies. Must have a minimum of 3-4 years experience.

TOOL ROOM MACHINISTS

Person experienced in surface grinding for small close tolerance progressive die tooling. Shift premium of 10% of hourly wage paid for working nights. Salary commensurate with experience. Profit sharing plan, good company benefits.

Call JOHN McANALLY

214-233-3033

ELFAB CORP.

4200 WILLEY POST ROAD
ADDISON, TEXAS 75001

An Equal Opportunity Employer (48-5)

EXCELLENT OPPORTUNITY FOR

1st Class Skilled

METAL SPINNERS

Excellent pay and benefits.

Dayton United Metal Spinners

35 S. St. Clair St.

Dayton, Ohio 45402

513-222-6732 — Days.

513-434-7495 after 5 p.m. (48-5)

TOOL CRIB ATTENDENT

Required for modern screw machine plant. Will be responsible for all tooling & related purchasing. Experience with national acme equipment a plus. Will consider a trainee with mechanical aptitude & ability to organize. Complete fringe benefit package including Dental and incentive program.

L. P. S. P. INC.

13201 HANCOCK DRIVE
TAYLOR, MICH. 48180

313-287-2810 (48-2)

OPPORTUNITY FOR

Tool Maker or Tool Room Machine Hand

Experienced only. Secure night shift position with all benefits. Good starting salary. Liberal overtime and fringe benefits. Apply in person: Monday, Wednesday and Friday, 3 to 5 p.m. or phone for appointment.

313-588-1900

FERNDAL FASTENER

31600 STEPHENSON HWY.

MADISON HEIGHTS, MICH. 48071

(47-50)

KLIMATO PAKITIMO PROBLEMOS

Daug meteorologų mano, kad prasidėjo nauja klimato "blogėjimo" epocha. Pavyzdžiui, nuo 1890-1945 m., klimatas žemėje palaipsniui šiltėjo, ir orai globaliniu mastu darėsi žmogui palankesni. Tačiau nuo penktojo dešimtmečio vidurio klimato vystymasis pakrypo į kitą pusę, ir tai sukėlė minčių apie galimą naują ledynmetį. Nors yra jau apie 50 hipotezių ir teorijų, aiškinančių buvusių ledynmečių žemėje priežastis, bet rimti mokslininkų apskaičiavimai rodo, kad ne taip daug šiluminiai pusiausvyrai žemėje sutrikdyti. Mokslininkų apskaičiuota, kad tik 1% sumažėjus ateinančiam žemę spinduliavimui arba 4% padidėjus debesuotumui visoje žemėje, ledo danga mūsų planetoje imtų greitai plisti.

Kai kurių mokslininkų manoma, kad, vėstant žemei (jos atmosferai, hidrosferai ir, tur būt litosferai — paviršiniams žemės plutos sluoksniams, keičiasi vyraujančių oro srautų kryptys ir keliai. Pasak mokslininkų, dabartiniu metu pastebimai pasistūmėjo į pietus vakarų vėjų srautas šiaurės pusrutulyje. Jis, lyg barjeras, uždarė kelią aukšto slėgio sritims, kurios anksčiau iš pietų dažnai išplisdavo į šiaurę, todėl sumažėjo, ramių giedrų orų šiaurės Europoje, JAV ir Kanadoje. Dabar čionai vasarą ir žiemą pasireiškia dažnesni permainingi, cikloniniai su vėjais, debesimis, krituliais. Žodžiu, klimatas pasidarė jūrinis) su šaltesnėmis žiemomis ir vėsesnėmis, lietingomis vasaromis.

Anglų meteorologo Kūbert Lamb nuomone, dabartinis klimato vėsimas laikotarpis truks ne mažiau kaip 40 metų. Taigi maždaug iki 1985-1990 metų palankesnio klimato nesitikima. Šią jo nuomonę palaiko ir kai kurie JAV, Kanados, Austrijos klimatologai.

Kalbėdami apie klimato pakitimą, negalim pamiršti ir dar vieno veiksnio, atsiradusio ne anksčiau, kaip prieš 100-150 metų. Tai — žmonijos poveikis klimatui. Tiesa, dar nėra vieningos nuomonės, kokios įtakos žmogaus veikla turi globaliniam klimatui: "taiso" jį ar "gadina" (čia nekalbant apie oro užteršimą ir žalingą teršulių poveikį žmogaus organizmui). Mat pramonė, be kitų atliekų, į orą išleidžia daug anglies dvideginio, kuris kaupiasi atmosferoje. Šios dujos turi įdomią savybę: jos praleidžia ateinančius į žemę saulės spindulius (t. y. trumpabangę radiaciją), bet sulaiko atmosferoje arba gražina atgal į žemę nuo paviršiaus sklindančių šilumą (ilgabangę radiaciją), vadinasi, at-

lieka tokią pat funkciją, kaip šiltnamio stiklas (šis reiškinys ir vadinamas atmosferos "šiltnamio efektu"). Taigi žemėje ir atmosferoje kaupiasi šiluma — klimatas turi šiltėti. Vieni tyrinėtojai prognozuoja Arktikos atjaunėjimą, kiti atvirkščiai, nuogąstauja, kad, ištirpus ledynams, bus apsemti milžiniški žemių plotai. Bet gal anksti dėl to džiaugtis ir nuogąstauti? Pasak kai kurių mokslininkų, kad "šiltnamio efektas", gali sukelti tokių pasekmių, kurios jį patį neutralizuos. Mat, kylant žemės temperatūrai, labiau garuos vandenynai, ežerai, didės debesuotumas. Debesys nepraleidžia saulės spindulių, — vadinasi, vėl prasidės atšalimas. Taigi sunku tuos veiksnius tiksliai įvertinti, todėl niekas negali tvirtai paneigti, kad ir prie šiuolaikinių klimato svyravimų žmogus nėra prikišęs pirštų. Be to, yra dar viena panaši problema. Ji liečia ozono sluoksnį — dar vieną apsauginį atmosferos sluoksnį, saugantį žemę nuo mirtinų kosminių spindulių. Mokslininkai pateikė įrodymų, kad branduoliniai sproginiai, reaktyvinė aviacija ardo šį sluoksnį, skaldydami ozoną į molekulinį ir atominių deguonį.

Atrodo, kad žmonija jau priartėjo prie realios samoningo klimato keitimo galimybių. Bet kol nežinoma visų atmosferos gudrybių todėl negalima tiksliai numatyti visų žmogaus įsikišimo pasekmių.

Tačiau mokslas nestovi vietoje. Juk nelabai seniai taikūs atomas ir svajonės virto tikrove. Ateis gal eilė ir taikiai atmosferai.

J. Mšks

WANTED JOURNEYMEN

1ST CLASS SKILLED

MODEL MAKER

Salaried position in well-equipped research and development model shop. Must be experienced in making small product models from a variety of materials. Follow prints and specs. and work closely with designers in friendly atmosphere. To apply call WAYNE KLINKNER 616-453-4451.

BISSELL, INC.

2345 WALKER AVE N.W.

GRAND RAPIDS, MICH.

An Equal Opportunity Employer (49-2)

WANTED JOURNEYMEN or

1ST CLASS SKILLED

AUTOMATIC SREW MACHINE

OPERATORS and SET UP MEN.

Browne & Sharp single spindle, Acme-Gridley 8 spindle, Warner & Swasey 5 spindle; Mazak single spindle; Davenport 5 spindle, Potter & Johnson No. 400 Chuckers; 4 & 5 W & S Turret Lathes.

TOOL MAKERS

To run horizontal Bridgeport and Engine Lathes.

Also

INSPECTORS

For small parts. Needed for Day & Night shifts.

CONTINENTAL LP PRODUCTS

130 W. YORKTOWN

DALLAS, TEXAS 75208

214-741-6081 JIM CAMPBELL

(49-3)

JOURNEYMAN

TOOL & DIE MAKERS

Fast growing industry in Fort Custer Industrial Park is in need of journeyman. TOOL & DIE MAKERS. Experienced in DIE BUILDING preferred. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Pleasant working atmosphere and liberal fringe benefits. Apply:

KEIPER USA INC.

5600 W. Dickman Rd.

Battle Creek, Mich. 49015

An Equal Opportunity Employer

(37-50)

Klaipėdos senamiestys.

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

DIDŽIOSIOS ŠVENTĖS

Triukšmingas ir spalvingas Kalėdų laikotarpis jau praeityje. Gruodis pasižymėjo dideliais oro bangavimais. Chicago kludė net trys sniego audros, o temperatūra šokinėjo nuo vasaros malonaus oro iki arktikos šalčių. Pirmoji sniego danga per trumpą laiką išnyko, o antroji — išsilaikė ir per Kalėdų šventes. Amerikiečių terminu tariant, turėjome baltas Kalėdas.

Lietuviškos parapijos, kaip visuomet, turėjo iškilmingas Bernelių vidurnakčio mišias. Žmonės užpildė erdvas šventoves, o chorai su solistais giedojo pritaikytas giesmes. Reikia apgailestauti, kad viena seniausių, erdviausių ir gražiausių šventovių — šv. Kryžiaus bažnyčia, dėl gyventojų kaitos, išslydo iš lietuvių rankų ir pereina kitataučių vadovybėn.

Dainavos ansamblis su soliste D. Stankaityte, vadovaujant muzikui A. Jurguiui, Bernelių Mišių metu, paskutinį kartą didingai giedojo lietuviškas giesmes. Per keletą dešimtmečių skambėjusi lietuviška giesmė nutilo.

Iki šiol ALTos rengiamas didysis Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas, visuomet būdavo erdviausioje šv. Kryžiaus šventovėje, bet šiais metais jau perkeltas į šv. M. Marijos Gimimo (Marquette Parko) bažnyčią.

Trečioji sniego audra prasidėjo Naujųjų Metų išvakarėse ir tęsėsi per visą naktį iki pusiaudienio. Naujųjų Metų sutikėjai, išėję, iš šiltų ir išpuoštų salių, rado automobilius padengtus storu sniego sluoksniu, o kelius pavojaus vairavimui.

Nežiūrint snieguoto bei slydaus kelio ir dažno vairuotojo jaučiamo nuovargio, lietuviams, kiek teko girdėti, didesnių nelaimių neįvyko. Visos lietuvių turimos salės ir net kai kurios parapijos ruošė Naujųjų Metų sutikimus. Nežiūrint tokio didelio išsi-skaldymo, visos salės turėjo pakankamai svečių ir gana sėkmingai sutiko Naujuosius 1978 metus. Netruko sutikimų ir privačiuose namuose, kur susimetę keliolika ar keletas artimesnių šeimų bendrai praleido tą vakarą.

Prakutusi mūsų jaunoji karta ir įsigijusi užmiesčiuose erdvesnius namus, dėl jiems vieniems žinomų priežasčių, vengia organizacijų rengiamų viešo pobūdžio renginių, bet lenda į rūsius (tegu ir puošniai įrengtus) ir atsiskiria nuo didžiosios lietuviškos visuomenės. Vis dar vyresnieji

amžiumi vyrauja užpildant didžiąsias sales ar dalyvaujant rengiamuose minėjimuose, sukaktyse, knygų sutiktuvėse ir kt. Uždarumas ir atsiskyrimas nuo plačiosios visuomenės yra nenaudingas lietuviškai veiklai. Reikėtų daugiau kontaktų ir bendravimo visų lietuvių tarpe.

SPAUDOS BALIUS

Vienas iš pačių didžiųjų įvykių Chicagoje yra Spaudos balius. Balius įvyks š. m. sausio 21 d. (šeštadienį), 7 val. vakaro Martiniue salėje, 2500 W. 94th Place, Evergreen Park, Ill.

Programoje rašytojų A. Barono ir J. Toliušio linksma kūryba, kurią išpildys solistai M. ir V. Momkai, muzikai A. Jurgutis ir A. Modestas bei aktorė Ž. Numgaudaitė. Jauniesiems žurnalistams premijų įteikimas ir naujosios Daužvardžio fondo valdybos įvesdinimas.

Programa numatyta labai kondensuota, be ilgesnių kalbų ir tetraks nepilną valandą.

Bilietai į Spaudos balių gaunami Paramos prekyboje, pas Jurgį Janušaitį: 2534 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629, telef. 737-3332.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama šiame bankete dalyvauti ir kvietimus įsigyti iš anksto.

ABSOLVENTŲ IŠLEISTUVĖS

Pedagoginio Lituanistikos Instituto absolventų išleistuvės ir diplomų įteikimas įvyks š. m. sausio 14 d. (šeštadienį), 7:30 val. vak. Jaunimo Centro salėje.

Stalus ar pavienes vietas užsisakyti iš anksto pas S. Pranckevičienę telef. 776-2191, po 7 val. vak.

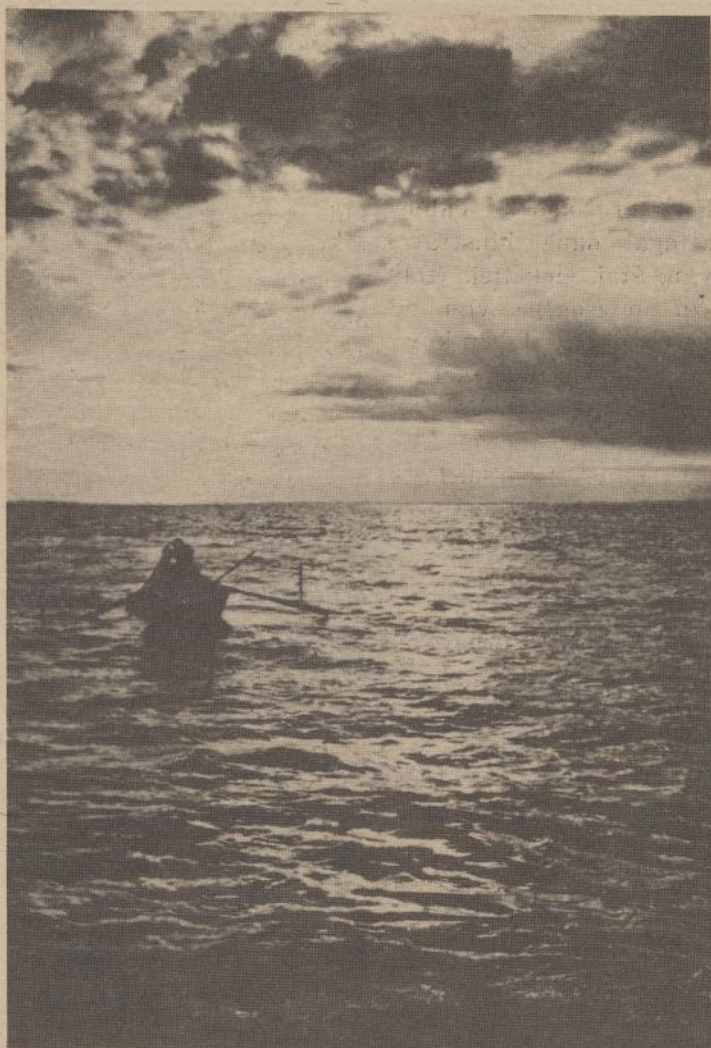
Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti ir paremti vienintelę aukštąją lituanistinę instituciją laisvuose vakaruose.

UŽGAVENIŲ KARNAVALAS

Daugelio lietuviškų organizacijų rengiamas didysis užgavėnių karnavalas (Mardi Gras) įvyks š. m. sausio 28 d. (šeštadienį), 6:30 val. vak. Jaunimo Centro visose salėse. Šiais metais dalyvauja 8 organizacijos, kurios turi atskiras patalpas ir savistovias programas. Grieš keli orkestrai. Geriausios kaukės bus premijuojamos pinigineis dovanomis.

Užgavėnių karnavalas sutraukia didžiausius būrius dalyvių. Čia nėra generacijų skirtumo. Dažnai matyti kartu vaikai, tėvai ir seneliai.

Bilietai į šį renginį gau-

Kuršių marėse.

TARNAVIMAS TAUTAI – DIDYBĖ IR GARBĖ

Šiandien stebėdami pasaulyje politinio ir ekonominio gyvenimo vykstančius reiškinis, matom kaip mindomos tarptautinės sutartys ir žmoniškumo idėjos.

XX amžiaus civilizacija pasiekė negirdėtą aukštumą. Su pasididžiavimu ir pasitenkinimu šiais laikais žmogus žiūri į savo nuveiktuosius darbus. Genialūs mokslininkai tyrinėtojai ir išradėjai, gabūs įmonių savininkai ir apsukrūs didžiosios pramonės organizatoriai atlieka nepaprastus žygius. Atrodo, kad šių dienų technikai beveik nieko nėra negalimo. Ji pakeitė žemės rutulio veidą ir pasakiškai padidino produktingumą. Tačiau šalia milžiniškos gamybos atsirado godumas, ištaigingumas, tautų vergimas ir autoritetų, negerbimas.

Taigi tokia yra vyraujanti dabartinių laikų nuotaika,

kuri vienur stipriau jaučiama. Kilnieji žmogaus idealai pamirštami ir žingsnis po žingsnio smunkama ir artėjama į nesustabdomą politinių ūkanų naktį.

Gyvendami išėivijoje savo idealizmo ramstį pasirinkom tautą, ryžtamės jai aukoti visą entuziazmą, visas jėgas, nes tautos gerovėje sutelpa ir paskiro žmogaus gerovė bei jos buities prasmė.

Žodžiu, tautos džiaugsmas yra mūsų džiaugsmas, jos liūdesiai — mūsų liūdesiai. O tautos didybė ir jos garbinga praeitis sukelia giliausią mūsų būtybės gelmių entuziazmą.

Kas tautai graso, kas ją žaloja ir įžeidžia, tas užgauna mūsų akies lėliukę ir paliečia intymiausias mūsų širdies gilumas. Jokia žemiška auka neatrodo per didelė, kai eina kalba apie

mūsų teises ir jos laisvę. Mes čia matome vieną aukščiausių ir kilniausių sielos žmogaus gyvenimo aistrų.

Tai kilnioji tautos meilės astra yra siekimas ir globojimas savo asmens vertingumo, kurio šaknys glūdi tautoje. Negalima įsivaizduoti tokio išskirto žmogaus, kuris neturėtų paveldėtų savo tautos ypatybių. Ir tik ten ji gali tarpti, kur jos igimtieji tautiniai ypatumai randa atitinkamas sąlygas savo tautoje. Taigi ryšio nutraukimas su tauta būtų žygis prieš savo paties prigimtį.

Žmogus pasaulin atsineša palinkimą gėrio. Beieškant gėrio konkretaus pavidalo, būtina apsisistojama ties savo tauta, nes patsai žmogaus instiktas lyg sako, kad tauta yra tas šaltinis, kuris jį apdovanoja praeities turtais, ir kur jis gali palikti savuosius laimėjimus, tą šaltinį praturtindamas vienaip ar kitaip. Tai, va, taip kuriamas tautos menas, literatūra, taip gimsta politiniai laimėjimai. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga rūpintis, kad mūsų tauta žengtų didybės keliais ir kad niekas to žengimo jai netrukdytų.

Žmogus nutraukęs ryšį su savo tauta, su jos papročiais, kalba ir tradicijomis, yra tarsi benamis, kuris savo tarpimui neberanda tinkamų sąlygų. Jis yra išrautas iš tos žemės, kurioje gali rasti sau tinkamo dvasinio maisto. Su tokiu savęs išrovimu iš tautos seka ir jo sielos nuskurdimas, nes jis nebeturi po savo kojomis tvirtos atramos.

Tarnavimas tautai reiškiasi aktyviu darbu, ginant ją nuo žalingų įtakų, didinant jos fizines ir moralines jėgas, apsaugant gyvenusius kartų sukurtus kultūros turtus. Vadinas, tarnavimas tautai gali būti įvairus, bet tikslas tegali būti vienas — tautos didybė ir garbė.

J. Miškinis

R. SPALIO ROMANAS

“MERGAITĖ IŠ GETO”

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

— — — — IŠKIRPTI — — — —

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną “Mergaitė iš geto”.

Pavardė ir vardas

Adresas

.....

**HERE IS YOUR OPPORTUNITY TO JOIN
A PROGRESSIVE GROWTH COMPANY.
IMMEDIATE OPENINGS
ENGINEERS TOOL AND DIE
MAKERS**

Exceptional opportunities are now available due to growth of our new organization, Alloytek, Inc., in the Grand Rapids, Michigan area.

TOOL DESIGNERS
TOOLS, DIES, JIG AND FIXTURE DESIGN.

PROCESS ENGINEERS
MACHINING, PRESS, METAL FABRICATION, WELDING.

TOOL AND DIE MAKER
MUST BE JOURNEYMAN OR VARIFIED 8 YEARS OF TRADE.

ESTIMATING ENGINEER
METAL FABRICATION.

MILLING MACHINE OPERATORS
BULLARD OPERATORS

We have immediate openings. Our need is now! These salaried opportunities offer excellent wages and a full range of company benefits. If you meet the qualifications apply in person, call or send resume to: E. C. PISULA, Vice-President, Industrial Relations.

ALLOYTEK, INC.

2900 Wilson Ave.
Grandville, Michigan 49418
Phone 616-534-8621

WE ARE AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER (1-2)

WELDERS

3-POSITION WELDERS REQUIRED FOR MANUFACTURER OF CUSTOMIZED, INDUSTRIAL HEATING AND VENTILATING EQUIPMENT. MUST BE ABLE TO FIT AND READ PRINTS. JOURNEYMEN NOT REQUIRED. EXCELLENT RATE AND FULLY PAID FRINGE BENEFITS (INCLUDES DENTAL AND OPTICAL). APPLY:

CHAS. A. STRAND CO.

12995 HILLVIEW,
DETROIT, MICH. 48227
(FENKELL-MEYERS AREA)

An Equal Opportunity Employer (1-2)

CRST

NEEDS DRIVERS NOW!!

Due to purchases of new equipment we have the following positions open

**ROAD DRIVERS for
STEEL, DRY FREIGHT, REFRIGERATED**

If you have 1 year over-the-road driving experience with tractor trailer equipment and a good driving record CRST wants to know about you

We offer:

- Top weekly pay on mileage including loading and layover.
- Excellent benefit package.
- A secure future.

Contact the Safety Department for a telephone interview.
Call Toll Free 800-553-3430

CRST, INC.

HWY. 30 WEST, CEDAR RAPIDS, IOWA 52405
An Equal Opportunity Employer M/F (47-50)

DATE PROCESSING PROGRAMMER

South county automatic controls manufacturing company has immediate opening for an individual who has 3 to 4 years experience making computer checks, debugging computer programs, logic flow, design and coding programs for use in electronics data processing equipment. Excellent working conditions and fringe benefits. Salary commensurate with ability. For personal consideration write or call — Employment Manager 7:30 to 4:30 daily.

**WHITE-RODGERS DIVISION
EMERSON ELECTRIC CO.**

9797 Reavis Road, Affton, Mo. 63123
314-577-1403

An Equal Opportunity Employer (46-2)

PRODUCTION FOREMAN

WE HAVE AN IMMEDIATE OPPORTUNITY AVAILABLE FOR EXPERIENCED MOBILE HOME FOREMAN AT OUR NAVASOTA DIVISION. APPLICANT SHOULD HAVE PREVIOUS, SUPERVISORY/MANUFACTURING EXPERIENCE IN THE MOBILE HOME INDUSTRY. EXCELLENT STARTING SALARY AND COMPANY PAID BENEFITS. INTERESTED CANDIDATES SHOULD CALL OR SEND RESUME TO:

CHARLES K. HORNER
GENERAL MANAGER

SCHULT HOMES CORP.

P. O. Box 571
Navasota, Texas 77868
(713) 825-7501

An Equal Opportunity Employer (42-1)

**OPPORTUNITY FOR
DENTAL TECHNICIANS**

OPENINGS for experienced DENTAL Technicians in modern quality crown & bridge laboratory. Excellent opportunity with full benefits & profit sharing capable persons.

Apply, Call, or Write:

**CSAPO DENTAL
LABORATORIES, INC.**

22340 LORAIN RD.
CLEVELAND, OHIO 44126
216-734-6222 (1-3)

HAND SEWING

Experience is necessary. Excellent working conditions. Major benefits. One of America's largest furriers.

Phone Mr. SHIFFRIN

HOPPER FURS

315-991-3600 (46-2)

MACHINISTS

Lge Plastic Fabricator has several jobs available for machinists. If you qualify for any of the following positions, contact M. MIRANDO from 9 AM-5 PM. If you wish, file your application now and make your move after the holidays.

Numerical Control Set-UP M/W
ENGINE LATHE OPERATOR.

**PEG-BOARD
LATHE
OPERATOR**

1st Piece Mechanical Inspector
TABLE SAW OPERATOR
FOR 2ND SHIFT.
201-939-7392 (1-7)

**FACTORY
OPENINGS**

Rapidly growing plastic mfg. co. has several career opportunities in the following areas:

**MAINTENANCE
MECHANICS**

3-5 yrs. exp. in hydraulics, electrical, and mechanical systems. Primarily related to injection molding and extrusion equipment.

MACHINE SET-UP

3-5 years exp. in injection molding or extrusion, in addition to familiarity with PVC.

MACHINISTS

3-5 years exp. setting up and operating Bridgeport lathes, and surface grinders. Some milling exp. desirable.

BLENDERS

Minimum 2 yrs. exp. blending PVC and resins for plastic pipe extrusions.

EXTRUSION OPERATORS

Minimum 1 year exp. operating plastic extrusion equipment.

WE offer pleasant working conditions and wide range, company paid benefits.

**R & G SLOANE
MFG. CO.**

6100 Hillcrest Dr.
Valley View Industrial Pkwy.

Contact R. L. Masal

216-524-8600

An Equal Opportunity Employer M/F (49-1)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

INSPECTOR-FLOOR

SHEET METAL FABRICATION AND ASSEMBLY ENVIRONMENT. MUST BE DIVERSIFIED IN BENCH AND 1ST PIECE INSPECTION. SHOULD BE CAPABLE OF USING A VARIETY OF PRECISION INSTRUMENTS. FAMILIARITY WITH GOVERNMENT SPECIFICATIONS HELPFUL. LIBERAL FRINGE BENEFITS. SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE.

For interview appt.
Call Mrs. GREGA
216-248-6111

11:30 a.m. or 1:30-3:30 p.m.
Monday thru Friday.
HUNTER MFG. CO.
30525 Aurora Road
Solon, Ohio 44139

An Equal Opportunity Employer M/F (47-48)

**WANTED EXTERIOR PAINTER
AND
CARPENTER
SUBCONTRACTORS**

JIM WALTER HOMES has work available for contract with framing subcontractors in all parts of the Dallas area. Plenty of work, subcontractor must have adequate crew, tools & transportation. Contact Russ Pratt 214-224-8437.

JIM WALTER HOMES
I-35 S. at Pleasant Run Rd.
Lancaster, Texas 75211

An Equal Opportunity Employer (49-6)

TOOL ROOM FOREMAN

Growing Company, 50 miles west of Chicago, desires an experienced supervisor capable of heading and expanding an existing tool room. Experience in building and maintaining die cast dies, trim dies, and machinery fixtures a must. For personal growth and development, top salary, and excellent fringe benefits, contact JOHN BOELKE.

IMPACT DIE CASTING CORP.

1212 EAST 6th STREET
SANDWICH, ILL. 60548
815-786-2195 (49-3)

SECURITY OFFICERS

Full-Part time, permanent shift available. Must be 21-years of age or over; Retirees welcome. Clear police record. Transportation and phone essential. Uniforms and paid vacations.

Apply 9378 Olive Blvd., Suite 116, St. Louis,
Mo. 63132, 9 a.m. to 3 p.m., Mon. thru Fri.

**BURNS INTERNATIONAL SECURITY
SERVICES INC.**

An Equal Opportunity Employer (48-1)

**SETUP AND OPERATE
AUTOMATIC SCREW MACHINES
ACME GRIDLEY-BROWN SHARPE-DAVENPORT**

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. South county manufacturer has immediate openings, night shift for those who have set up experience on automatic screw machines. Excellent working conditions, incentive pay, shift bonus, liberal overtime and fringe benefits. For personal consideration apply personnel department — 7:30 to 4:30 or call employment manager.

**WHITE-RODGERS DIVISION
EMERSON ELECTRIC CO.**

9797 Reavis Road, Affton, Mo. 63123
314-577-1403

An Equal Opportunity Employer (46-2)

PRODUCTION FOREMAN WANTED

With experience in A.S.M.E. Pressure Vessel Fabrication. Full benefits. Send Resume to:

MASONITE CORPORATION

Tank Division, Harbor Project, Box 427
Vicksburg, Miss. 39180

601-636-1941

An Equal Opportunity Employer (47-50)

TOOL & DIE MAKERS

Second and Third Shift Openings

Class A \$7.40-\$8.13 per hr.

Class B \$6.66-\$7.36 per hr.

Journeyman card or equivalent experience preferred. Must have progressive die experience. You will be doing die repair work on a wide variety of tooling, including progressive and transfer dies. Working conditions are excellent — fringe benefits are very competitive. Job security is top — we have not laid off a tool & die maker during the past 50 years.

IF YOU MATCH THESE QUALIFICATIONS, APPLY AT:

**GRAND HAVEN
STAMPED PRODUCTS**

1250 S. Beechtree
Grand Haven, Mich. 49417
An Equal Opportunity Employer

IMMEDIATE OPENINGS

1st and 2nd Shift Opportunities

PRESS OPERATOR

Must be able to read blueprints, use measuring instruments, set up and operate own machine. Experienced only.

WELDERS HELI-ARC

Experienced Mig and Tig Welders needed for a manufacturer of precision sheet metal and aircraft type assemblies. Must be experienced in welding of non-ferrous alloys.

GENERAL INSPECTORS

Experienced in visual and mechanical inspection and history documentation necessary. Must be able to interpret drawings, read micrometers, etc. for dimensional inspection.

Competitive wages and excellent fringe benefits.

Apply in person

BROOKS & PERKINS, INC.

12633 Inkster Road
Livonia, Mich. 48150

An Equal Opportunity Employer M/F/H (48-49)

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Lietuviškos knygos likimo klausimu

Šį klausimą diskutuojame spaudoje, skatindami mūsų rašytojus kurti, mūsų knygų platintojus knygas platinėti, o mūsų visuomenei knygas pirkti lietuviybės ir mūsų spausdinto žodžio išlaikymo vardu. Tokia turėtų būti logiška mūsų knygų gyvenimo raida. Pažiūrėjus gyvenimo tikrovei į akis, vistiek turime pripažinti, kad lietuviška bet kokio turinio knyga mūsų šeimų gyvenime užima ribotą vietą.

Pasidairius lietuvių na-

muose, stebimės įmantriais, dailiai iliustruotais Amerikos spaudos leidiniais, ypačiai įvairių meno reprodukcijų albumais, enciklopedijomis, dailiai ir prabangiais įrštais viršeliais populiarios literatūros knygomis. Ne be to, kad Galdiko ar Puzino reprodukcijų knyga, ar vienas kitas lietuviskas domanas nebūtų kur pastebimai padėtas "dėl dekoracijos", kad būtų bent simboliškai išlaikytas lietuviskas aplinkos tonas.

Tikrumoje nei tie, kurie

J. Žilionis (dešinėje) prie knygų skobnio. Kairėje N. Kašubienė, I. Bublienė, A. Nasvytis ir p. Mekienė domisi naujai gautomis knygomis.

sielojasi mūsų knygų likimu, nei tie, kurie tas knygas rašo, neanalizuoja mūsų knygų padėties iš grynai ekonominio taško, kuris vistiek vaidina nemažą vaidmenį ir teikia knygų pasisekimo kriterijaus vaizdą.

Neužtenka skatinti rašytojus rašyti. Juose turėtų aidėti visuomenės balsas. Ieškodami naujų temų ar bent naujų formų amžinoms temoms nagrinėti, būdami gyvi mūsų gyvenimo dalyviai, jie privalo tenkinti skaitančiųjų pageidavimus ta prasme, kad būtų užpildytos spragos. Kai savo laiku buvo susirūpinta trukumų jaunimui ir vaikams pritaikintos literatūros, su tinkamu paskatinimu ir geru žiupsniu propagandos šiandieną jau turime pakenčiamą pasirinkimą tos srities knygų. Monografijų, biografijų ir prisiminimų paklausa niekada nebuvo didelė, nes tokio pobūdžio knygos yra įdomios tik pasiskyrusių grupių žmonėms. Kai kurie jas perka, negalėdami atsispirti draugų siūlomai ar stačiai iš pareigos jausmo, kad lietuvišką knygą reikia palaikyti. Nežiūrint to, kad mūsų tautos atgimimui pasitarnavo poetai daugiau negu bet kokio kito žanro kūrėjai, poezija pas mus vegetuoja, net ir mūsų knygų lentynose nerasdama vietos. Suprantama, kad ne visiems poezija suprantama, ne visiems prieinama.

Dabar tenka prieiti prie, gal paties svarbiausio, populiarios literatūros taško. Knyga kultūringam žmogui nėra vien pareigos išpildymo uždavinys. Knyga nėra vien mokslo priemonė ir būtinų žinių šaltinis. Knyga yra poilsio malonumas, aukšto lygio pramoga ir didelio dvasinio poilsio šaltinis. Taip vadinama pramoginė ar grožinė literatūra, nesiekianti spręsti amžinųjų problemų, nevedanti tautos į žūtbūtinę kovą — yra labiausiai pageidaujama tų, kurie dar ir dabar, nežiūrint visagalės televizijos, randa

laiko ir noro skaityti.

Tiek Clevelande, tiek kitose lietuvių kolonijose randame vieną kitą pasišventusį asmenį, kuris apsideda lietuviškos knygos platinimo našta. Tokių yra nedaug. Daugumoje tenka pasitenkinti mūsų laikraščių skelbimais, knygas užsisakant paštu iš leidyklų ar pavienių leidėjų.

Tarpušventyje radau progos pasikalbėti ir artimiau susipažinti su populiariuoju Clevelande knygų platintoju Juozu Žilioniu. Jo jaukaus namo didokoje virtuvėje, šalia didžiulio šviežiai iškeptų slizikų ir kitų lietuviškų šventiško skanėstų, kuriuos pagal visas lietuviškas tradicijas vaišingai išdėliojo ponas Žilionienė, padėtas didelis pašto ženklais apklijuotas siuntinys.

Pastebėjęs mano smalsų žvilgsnį, ponas Žilionis kukliai paaiškina: "Tai papildoma Alanto Liepkalnio Sodybos siunta. Visas, kiek turėjau, apie tryliką egzempliorių, labai greitai išpardaviau".

Šalia guli nedidukė vaikiškos literatūros krūvelė. Leidiniai dailūs, prieinami ir patiems jauniausiems tiek savo turiniu, tiek savo iliustracijomis.

"Nežinojau, kad jūs ir namuose laikote knygas", pastebėjau.

"Ne, aš knygų namuose nelaikau pardavimui. Čia tik mažytė paslauga. Prieš šventes vieni norėjo pasirinkti pas mane vaikišką knygutę, bet negalėjo numatyti valandomis atvykti į naują parapiją. Tai gi, todėl ir turiu, kad turėtų iš ko pasirinkti".

Juozas Žilionis kuklus, savo meilę lietuviškai knygai slepia po savotišką "pripuolamumo" skraistę. "Kai prieš keletą metų naująją parapiją perėmė tėvai jėzuitai, tėvas Kijauskas iškėlė lietuviško kiosko reikalą. Suradęs savanorį, taip mane ir įtraukė". Trumpa ir aiški istorija sėkmingo Nau-

joje parapijoje veikiančio knygyno, kuris sekma dienas po pamaldų yra visada apgultas būrio žmonių, knygų vartančių, kai kurias diskutuojančių ir... nedaug perkančių.

Juozas Žilionis, su prityrusio pedagogo metodingu, yra įdomiai ir nuosekliai išanalizavęs mūsų knygų populiarumo ir platinimo problemas. Lietuvoje baigęs mokytojų seminariją, Vytauto Didžiojo Universitete Teisių fakultete klausė ekonominius mokslus ir buvo Kaune pradžios mokyklų vedėju. Pasirodęs kaip energingas administratorius ir sugyvenamas asmuo, jis buvo paskirtas kultūrinių reikalų direktijos viršininku prie Vidaus reikalų ministerijos. Savo tarnybos metu iki pat pasitraukimo į vakarus, jis savo žinioje turėjo visus Lietuvos provincijos teatrų reikalus. Įsikūrus Lietuvos Kariu ir jų šeimų Globos Komitetui, jis organizavo pagalbą savisaugos daliniuose esančiam lietuviškam jaunimui ir jo šeimoms. Karui pasibaigus, Hanau tremtinių stovykloje kurį laiką mokytojaus, įstojo į atsikūrusi. Dainavos Ansambli ir buvo išrinktas stovyklos komiteto švietimo vadovu. Ir savo naujoje gyvenvietėje Clevelande Juozas Žilionis toliau tęsė lietuviško švietimo darbą, ilgus metus mokytojaudamas Vysk. Valančiaus lituanistinėje mokykloje ir vėliau šv. Kazimiero mokykloje. Jis taip pat eilę metų vadovavo Vysk. Valančiaus mokyklai.

"Esi išitikinęs, kad dabartinėje kovoje už lietuvišką knygą yra mūsų didžiausias ir stipriausias ginklas", tvirtina jis, vartydamas "Nyktukų mokyklą". Užrašų knygutė mirga faktais ir skaitlinėmis. "Apsiėmęs šį darbą, turiu vesti ne tik susirašinėjimą, bet drauge ir sąskaityba bei detalią atskaitą (Nukelta į 14 psl.)

andré duval

šios dienos grožio salionas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo & HAIRCUTTING \$3.45
Styleset \$3.45

not \$7.50 from only not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$7.95

Marie Ames not \$15
SOFT VELVET
Perm Frosting \$17.50
\$12.95 not \$30 cup
not \$17.50 or cap

Sale of Beauty \$9.95 Incl. cut
Special — the famous
Nutra Perm complete
with cut. UniPerm \$16.99
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
every time \$30.00 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
The marvelous No Set Perms, from only \$10.95
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pin curls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Niekas nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Yra kукlus 30 c. papildomas mokestis
visai sumai.

Penktadienį ir šeštadienį 50 centų daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211
• 233-8020
• Elyria 324-5742

Clevelande...

(Atkelta iš 13 ps1.)

mybę su parapija. Ji parūpina patalpas, o su laiku žada ir įrengti patvaresnę ir talpesnę spintą. Prieš kurį laiką kažkas išbandė ir taip jau ne stiprų užraktą ir "pasiskolino" brangės mūsų dailininkų meno reprodukcijų knygas. Buvau nusiminęs, tačiau po kurio laiko jos visos atsirado virtuvėje... Ar tai sąžinės balsas, ar tai skonis?" Juozas Žilionis šyptelėjo, niekada nenustodamas savo įgimto humoro jausmo, kuris yra ytin gerai pažįstamas tiems, kurie jį yra girdėję kalbant viešai.

Sužinau, kad čia Clevelande daugiausiai yra parduodama knygų vaikams, kurias perka močiutės savo anūkeliams. Jų tarpe labiausiai perkamas yra "Mano žodynas vaikams", kurį perka net ir studentai. Jo išparduota net 175 egzemplioriai. Labai populiarūs yra "Rimas pas Kęstutį" ir "Nykštukų Mokykla". Suaugusių knygų tarpe didžiausią pasisekimą turi Spalio "Mergaitė iš Geto". Kai pasirodo, išperka visas. Taip pat dideli pasisekimą turi "Sauja skatikų". Įdomu, kad mūsų inteligentai, skaitantieji šių laikų modernią literatūrą, toje knygoje vistiek neranda taip vadinamos pornografijos, o skaito ją su pasigerėjimu ir įdomumu. P. Žilionis pastebi, kad žmonės visiškai nenori pirkti "Striptyzo", ne-

• **Vincent C. Campanella**, Cuyahoga county auditor praneša, kad šunų savininkai gali pasinaudoti žemiau spausdinamu kuponu leidimui išsiimti. Reikia iškirsti ir pridėjus 2 dol. čekiu ar money order grąžinti iki sausio 20 d. County Auditor Vincent C. Campanella, Dog Lincence Department, County Administration Bldg., 1219 Ontario St., Cleveland, Ohio 44113, pridėdant sau adresuotą voką su pašto ženklų. Leidimas bus atsiųstas paštu. Po sausio 20 d. bus pabauda 2 dol.

žiūrint išgarbinimo spaudoje. Jaunavedžiai perka Sinkievičiūtės anglų kalba virimo knygą "Lithuanian Cookery"...

Juozas Žilionis nėra nepatenkintas lietuviška knyga ir nėra per daug pesimiškai nusiteikęs jos likimo atžvilgiu. Tačiau jis pastebi, kad vidurinioji karta per mažai perka knygų pasisakymui. Lietuviškas romanas turi pasisekimą, tačiau jį mėgsta skolintis, leisti per rankas. O vistiek reikalinga parama lietuviškai knygai, ir jos rašytojui ji tegali būti konkretizuota jos pirkimu. Tėvai perka knygas vaikams, bet ne sau. Įdomu, ką jie skaito?.. Anglų kalba parašytos knygos kur kas brangesnės už lietuviškas, ir jų apstu viešose bibliotekose. Argi nebūtų tikslu, kad, nupirkus vieną anglišką knygą, šalia jos būtų vietos knygų lentynoje ir bent vienai lietuviškai?

Juozas Žilionis savo darbą myli ir jam atiduoda daug laiko ir pastangų. Ne paslaptis, kad jo namai yra atdaryti ir tiems, kurie naudojami jo paslaugumui ir atsiima užsakytas knygas jo namuose. Ne kartą jis yra jų nuvežęs ir tiems, kurie neturi savo susisiektimo priemonių. Taigi, lietuviškų knygų yra. Yra ir patarnavimas. Tik trūksta pirkėjų.

Pradedam naujuosius metus. Ar ne tikslu būtų atnaujinti seną lietuvišką tradiciją, kad vardinių ir kitų švenčių proga būtų dovanojama lietuviška knyga. Tuo būdu ne vien pasitarinausime lietuviškos kultūros palaikymui, bet ir paskleisime tą nuostatą džiaugsmą, kurį teikia knyga kiekvienam kultūringam žmogui. Šalia kvėpalų, papuošalų ir skanėstų raškime vietos lietuviškai knygai. Ji yra mūsų kūrybinės dvasios gražiausias atspindys ir mūsų gyvybės įrodymas.

Dėka klebono kun. G. Kijausko idėjos ir Juozo Žilionio pasiūlymo, lietuviška knyga Clevelande yra ne toliau, kaip telefono ragelis ar sėkmadienis pasivažinėjimas į pamaldas...

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

- SAUSIO 21 D. Abiturientų balius Lietuvių Namuose. Rengia Vyr. skautės.
- SAUSIO 22 D. Klaipėdos sukilimo minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkiniant Žalgirio šaulių kuopai.
- SAUSIO 28 D. Ateitininkų studentų ir moksleivių literatūros vakaras.
- VASARIO 4 D. tradicinis užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.
- VASARIO 25 D. Ateities klubas Tuošia koncertą. Programą atliks solistai Nerijė

Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis.

- BALANDŽIO 8 D. Grandinėlei 25 metai: sukaktuvinis pokylis, muzika, šokiai Slovėnų salėje.
- BALANDŽIO 23 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pavasario šventė — vaidinimas.
- BALANDŽIO 29 ir 30 D. Ateitininkų šeimos šventė.
- GEGUŽĖS 7 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji komuniija.
- GEGUŽĖS 21 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.
- LAPKRIČIO 19 D. 4 val. po pietų Naujos parapijos auditorijoje Grandinėlės atsisveikinimo koncertas prieš išvyk-

8 DIENŲ VELYKŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

TIESIOG IŠ CLEVELANDO
1978 m. kovo 19-26 dienomis
\$850.00

Išskaitant lėktuvu kelionę į Vilnių (5 naktys Vilniuje), 1 naktis Maskvoje, 1 klasės viešbučiuose, plus maistas, palydovai ir t.t.

Dėl rezervacijų susisieki su:

EUROPA TRAVEL SERVICE

911 EAST 185th ST., CLEVELAND, OHIO 44119
Tel.: 216-692-1700 ar su Irena Kijauskiene — tel. 216-486-9670.

Registracija baigiasi 1978 m. vasario 1 d.

Taipogi planuojamas 15 dienų turas balandžio ar gegužės mėn. Kaina \$1199.00.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.
MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubė ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

stant į Australiją.

• LAPKRIČIO 18 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS "Ramovė" Clevelando skyrius.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

GROŽIO SALONO 'SIDABRINĖS ŽIRKLĖS'

Savininkas praneša, kad pradėjo dirbti nauja, mandagi ir simpatiška vedėja ir 5 patyrusios plaukų stilizuotojos.

Lietuvių grožio salonas
SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WANTED AT ONCE MACHINE SHOP SUPERVISOR

Must be exp. with turret and engine lathes, should be familiar with N-C lathes, be capable to inspect work in process and do some cutting tool sharpening. This is a 2nd shift position. Good working conditions & fringe benefits. Well established manufacturer of Aircraft Ground Support Equipment. Mail resumes or call: PAUL FABER.

COLUMBUS JACK CORP.
1000 S. Front Street
Columbus, Ohio 43206
614-443-7492 (48-5)

JOURNEYMEN

TOOL MAKERS
and
INJECTION MOLD
MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have journeyman's card and a minimum of 5 years experience since graduation. Must be receptive to accepting job responsibility. Growth oriented company with top wages, paid hospitalizations and many additional fringe benefits including IRS approved pension plan.

Send resume to:

RONALD G. PROPER,
Personnel Manager

MEADVILLE PRECISION
TOOL & MOLD INC.

P. O. Box 499D

Meadville, Pa. 16335

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED DIEMAKERS

For die repair department in stamping plant located in Clare County resort area. Steady employment with benefit plan. Call or write SURREY PRODUCTS CO., Personnel Dept., 333 Grace St., Farwell, Mich. 48622. (313) 961-7200 or 517-588-9922. (49-2)

ELECTRICIANS

Immediate openings for electricians with journeyman's card or equivalent experience. Experience in OSHA requirement in solid state electronics in an industrial setting is a plus. You will receive an excellent wage and full benefit program. Johns-Manville is an aggressive equal opportunity employer. Apply in person or call for an appointment.

JOHNS-MANVILLE
SALES CORP.

River Rd., Waterville, Ohio
419-878-8111, Ext. 296

(2-4)

I š k i r p t i

APPLICATION FOR THE REGISTRATION OF DOG FOR THE YEAR 1978

OWNER OF DOG

ADDRESS

To the Auditor of Cuyahoga County, Cleveland, Ohio. PHONE

CITY

I, the undersigned, Owner, Keeper or Harbinger, hereby tender the legal fee and apply for the registration, for the year 1978 of the dog described below.

AGE		SEX			Fee Paid	Penalty	COLOR							HAIR		BREED IF KNOWN	Date Acquired
Year	Month	Male	Female	Neutered Spayed			Black	White	Gray	Brndl	Tan	Brown	Red	Long	Short		
																	Outside Ohio
																	Become 3 Mo

Subscribed before me according to law by the applicant this _____ day of _____ 197 _____

Vincent C. Campanella, County Auditor.

Owner

By

Address

By

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

KLAIPĖDOS SUKILIMO MINĖJIMAS

Sausio 22 d. 3 val. Lietuvių Namuose Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa, talkininkaujant žalgirio šaulių kuopai ruošia Klaipėdos sukilimo minėjimą. Pamaldos už žuvusius šaulius įvyks šv. Jurgio bažnyčioje 10:30 val. Paskaitą skaitys F. Eidimtas.

Meninę programos dalį atliks pianistė Birutė Smetonienė ir Čiurlionio ansamblio kanklininkai, vadovaujami O. Mikulskienės.

• Žalgirio šaulių kuopos skelbtas visuotinis narių susirinkimas sausio mėn. 15 d. neįvyks. Apie kitą susirinkimo datą valdyba praneš vėliau.

• Dr. J. Jakšto paskaita "Algirdas tarp rusų ir totorių", prisiminimui DLK Algirdo 600 m. mirties sukakties, įvyks sausio 13 d. 7:30 val. vak. DMNP parapijos mažoje salėje. Vakaronę rengia LB apylinkė.

• Lithuanian Village, Inc. metinis akcininkų susirinkimas įvyks Lietuvių Namuose vasario 26 d. 12 val.

• Kaziuko mugė, ruošiamą Clevelando skautijos įvyks kovo 4 d.

• Rita Matas ir Albinas Vaičieliūnas išlaikė nekilnojamo turto pardavimo Ohio State valstybinius egzaminus ir pradėjo dirbti Čipkus Realty įstaigoje.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

ABITURIENTŲ VAKARAS,

RUOŠIAMAS VYRESNIŲJŲ SKAUČIŲ
AUŠRINĖS DRAUGOVĖS,

globojamas Lietuvių Bendruomenės

Ohio Apygardos

įvyks sausio 21 d., 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE.

Bilietai gaunami pas Juliją Ignatavičiūtę 531-2446
arba pas Rasą Petraitytę 531-1058.

Kaina: Suaugusiems — \$10.00. Jaunimui \$6.00.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

BALYS AUGINAS

EINU AISČIŲ ŽEME

Einu aš aisčių žeme —
Miškai, ežerai, upės
Ir lygios arimų vagos —
O po smiltim neramia
Meldžias mano senolio lūpos — —

Ir matau, kaip nudegęs,
Išbalusio lino plaukais,
Jis glosto žiedą rugių.
Sparnais vėdindami erdvę,
Varpučiu sklendžia drugių
Lengvos plazdančios vėlės — —

Lyg namų pasiilgusios gervės, —
Į širdį suskrenda žodžiai —:
Daina elniu nudunda laukais — —

Ir žemės pluta pakėlęs
Mano dainos klausos godžiai
Senolis, šilainė ir sodžiai — —

VIENINGUMO ŽENKLE

Pilna šio straipsnelio užvadinimo prasme, Clevelando skautininkės pradėjo jubiliejinius darbo metus su Kalėdine sueiga-pobūviu.

Į šią sueigą buvo pakviesta su artimaisiais visa vyresnioji Clevelando skautija - skautininkės, skautininkai, vyr. skaučių židiny, vyr. skautės, skautai vyčiai, jūrų skautų budžiai ir A.S.S.

Iėjus į salę iškart susidarė šventiška nuotaika. Salė padalinta į dvi dalis. vienoje salės pusėje ratu sustatyti gražiai išpuošti stalai. Pačiame centre pastatytas apskritas stalas, kurio viduryje sto vėjo 7 aukštos raudonos žvakės, simbolizuojančios 7 darbo dienas. Žvakės apgaubtos išpūdingu varpų vainiku. Stalo pakraščiai apdengti žaliomis pušų šakelėmis iš po kurių žybciojo mažytės baltos švieselės. Virš stalo ir nuo visų salės lubų siūbavo padidinto formato juostų rašto šiaudinukai. Išpūdis nepamirštamas.

Sueigą atidarė Skautininkų Draugovės pirmininkė v.s. Stefa Gedgaudienė. Savo trumpame žodyje iškėlė sekančias mintis:

Nebus pilnai išgyventa diena, jei nerasime laiko joje sustoti minutėlei, kad pasidžiaugus nauju žiedu, dings tančio saulės spindulio žaismu, ar šypsniu atsakyti į prakriėjantį šypseną.

Vienos idėjos, vieno siekio rišami, dažniau ar rečiau su-

sitinkame metų bėgyje reikalingų užduoties apimtyje. Dažnai skuboje net nepamatomė žmogaus. Tad tuo smagiau šiandien, Skautininkų Draugovės vardu, pasveikinti visus jus čia, susirinkusius tikrai pabūt drauge, viešniomis-svečiais pas save.

Tebūnie šis vakaras mūsų stabtelėjimu pamatyti vienam-kita, pastebėti (ir pasakyti), pasidžiaugti kai gera ir gražu. Švenčių nuotaika teduoda pagrindą tikėti šviesa naujų metų ateitimi -

bendru, sekmingu ir džiugiu darbu ...

Pirmininkė pažymėjo, kad ši yra jau trečioji, tradicine tapusi, skautininkų ruošiamą Kalėdinę sueigą. Pirmąją sueigą suruošė prieš tris metus tuolaikinė draugovės pirmininkė v.s. Stefanija Radzevičiūtė. Toje sueigoje dalyvavo tik skautininkės ir skautininkai, kurių buvo virš 20. Dabartinė sueiga parodė, kad kuriame tradicijas ir apimame platesnius darbo barus, nes dalyvių buvo arti šimto, kurių tarpe daug jaunimo.

Baigdama savo žodį, pirmininkė paprašė Marių Prapuolenį, svečią iš Chicagos, uždegti salės viduryje esančias žvakes, padėkojo v.s. S. Radzevičiūtei už gražų sumanytą virtusį tradicija ir paprašė ją sukalbėti atidarymo maldą. V.s. S. Radzevičiūtė iškėlė galias ir prasmingas mintis, kurios taip tiko susimastymo valandėlei.

Po to buvo patiekta šiltų valgių skani vakarienė ir visi svečiai pavaišinti s. Zenono Dučmano paaukotu vynu.

Po vakarienės ir trumpos pertraukos visi dalyviai perėjo į antrąją salės pusę išklausti meninės dalies.

Šios sueigos meninės dalies prelegentą, rašytoją-poetą Balį Auginą, pristatė ps. Aldona Miškinienė. Jinai pažymėjo, kad pristato jį kaip dvejopą asmenybę: poetą-rašytoją ir radio pranešėją. Rašytojas Balys Auginas eiles pradėjo rašyti vaikystėje, o

radio pranešėju ilgą laiką buvo Kauno radijofone. Atvykęs į Clevelandą taip pat daug metų vadovavo lietuvių radijo valandėlei. Aldona Miškinienė apgailestavo, kad poetas per retai pasirodą mūsų tarpe, nes per 12 metų jinai pamatė rašytoją Balį Auginą tik pirmą kartą.

Dažnai poetai savo kūrinius paskaito blogiau negu eilinis deklamuotojas. Vienok šį kartą savo kūrybą rašytojas Balys Auginas skaitė taip užburiančiai, kad salėje buvo mirtina tylą. O užbaigus jam skaityti, publika taip entuziastingai plojo, kad privertė jį net tris kartus sugrįžti dar ką nors paskaityti.

Pasibaigus meninei daliai, sueigos dalyviai vėl grįžo prie savo stalų pasivaikinti kavute ir gausiais saldumynais.

Jeigu subuvime dalyvauja maestro Alfonsas Mikulskis, tai be dainų neapseinama. Jo talka suorganizuoti entuziastai padainavo ir pažaidė kelis ratelius.

Pažaidę, padainavę ir pasėmę dvasinio peno iš girdėtų eilėraščių, sueigos dalyviai su pakilusia nuotaika nenoromis skirstėsi namo.

Clevelando skautininkės dėkoja visiems ir visoms dalyvavusiems šioje sueigoje ir ypatingai giliai padėką reiškia rašytojui Baliui Auginui už suteiktą nepamirštamą valandėlę.

v.s. Izabelė Jonaitienė

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarus santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
181-8532

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

ISTEIGTA LIETUVIŲ BIOLOGIJOS IR GAMTOS MOKSLŲ DRAUGIJA

Laike Trečiojo mokslo ir kūrybos simpoziumo (lapkričio 26 d.) Chicagoje buvo įsteigta pirmoji Lietuvių Biologijos ir gamtos mokslų draugija, kurios valdybą sudaro: dr. Jonas Genys — pirmininkas, Birutė Saldutienė, Teresė Balčiūnienė, dr. Antanas Butkus ir dr. Raimundas Sidrys — vice-pirmininkai.

Ši Biologijos ir gamtos mokslų draugijos valdyba rūpintis sudaryti lietuvių biologų, gamtininkų, šių sričių studentų, bei draugijos rėmėjų kartoteką; palaišys su jais ryšius bei jiems padės jų profesiniuose reikaluose; steigs skyrius didesnėse kolonijose; paruos veiklos įstatų projektą; suorganizuos ateinančio Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo biologijos ir gamtos mokslų paskaitas; sušauks visuotinę narių suvažiavimą; priims mažas aukas Draugijos veiklai paremti; reprezentuos lietuvių biologus ir gamtininkus amerikiečių ir lietuvių mokslo institucijose, federacijose bei suvažiavimuose atliks kitas narių pageidaujamas uždavinius bei remis visas lietuvių kultūrinės, mokslinės ir Lietuvos tyrinėjimų pastangas.

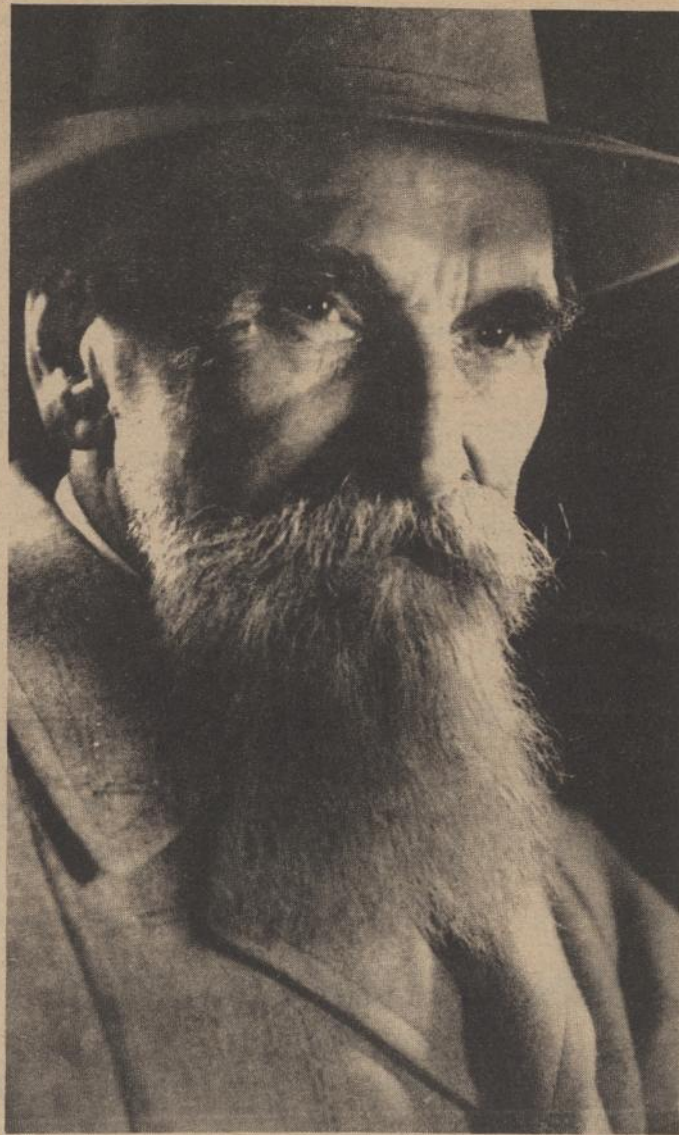
Artimoje ateityje bus sudaromos biologijos ir gamtos mokslų sekcijos — bio-

chemijos, genetikos, biometrijos, zoologijos, geologijos, geografijos, ekologijos, miškų mokslų, agronomijos, žuvininkystės, gamtos turtų, gamtos apsaugos (oro ir vandens), mikrobiologijos, klimatologijos, gamtos tyrimų ir kitos. Mokslo ir Kūrybos simpoziumo organizatoriai prižadėjo naujai Draugijai paskirti \$160.00, todėl valdyba nario mokesčio nerenka, bet, žinoma, aukas priims, kaip nuoširdų aktą. Norintieji prie numatomų darbų aktyviai ar pasyviai prašomi rašyti sekančiu adresu: **Lithuanian Society of Biological and Natural Sciences** (c/o Prof. J. Genys), University of Maryland, IELCESS, College Park, Maryland 20740.

• **Prof. Adomui Varnui**, gyv. Chicagoje sausio 1 d. sukako 99 metai. Sukaktuvininkas buvo pasveikintas kolegų dailininkų ir jo gerbėjų savo namuose 3721 W. 65 St., Chicagoje.

• **Rašytojui Kazimierui Barėnui**, gyv. Anglijoje, sukako 70 metų amžiaus.

Kūrybinį darbą sukaktuvininkas pradėjo 1926 metais būdamas gimnazijoje. Po karo įsikūręs Anglijoje, dirbo tekstilės fabrike, bet neužmiršo ir plukšnos ir čia gimė jo trys knygos: Giedra visad grįžta, Karališka

Prof. Adomui Varnui 99 metai...

diena ir Atsitiktiniai susitikimai, o 1969 m. išėjo jo pirmas romanas Tūboto gaidžio metai.

K. Barėnas ilgą laiką redagavo Europos Lietuvį ir už apysakų rinkinį Dvidešimt viena Veronika laimėjo Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją.

Nuo 1964 m. jis taip pat redagavo literatūros almanachą "Pradalgė", kurio išėjo devynios knygos.

Sukaktuvininkas bendradarbiauja lietuvių laikraščiuose, jų tarpe ir Dirvoje. Linkime jam ilgiausių metų.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

A. Vebeliūnas, Richmond Hill, N. Y. 7.00
I. Vasyliūnas, Somerville, Mass. 10.00
S. Antanaitis, Chicago .. 12.00
Agnė Lukšytė-Meiliūnienė, Australija 7.00
S. Vilkas, Detroit, Mich. 7.00
S. Giedrikis, So. Orange, N. J. 7.00
T. Stankūnas, Boston .. 7.00
S. Butkūnas, St. Charles, Ill. 3.00
E. Mažionis, Elizabeth, NJ 2.00
V. Damaroda, Baltimore 7.00
N. Užubalis, Chicago 7.00
G. Natkevičius, Cleveland 2.00
J. Andrius, Santa Monica, Ca. 2.00
A. ir A. Juciai, Toronto 10.00
V. Kazlauskas, Toronto .. 7.00
K. Martinkus, Berwyn, Ill. 2.00
S. Baniulis, Chicago 5.00
S. Vaišvilienė, Chicago .. 2.00
A. Petravičius, Miami Beach, Fla. 5.00
K. Rimša, Chicago 2.00
M. Aukštaitė, Downsview, Ont. 12.00
E. Ribokienė, Brockton .. 2.00
P. Dagys, Columbus 7.00
J. Mačys, Cleveland 10.00

J. Mockus, Yucaipa, Ca. 12.00
Dr. K. Avižienis, Chicago 5.00
S. Dalius, Hamilton, Ont. 2.00
B. Tiškus, Collinsville 5.00
K. Virbickas, Philadelphia 7.00
J. Jankauskaitė, Cleveland 2.00
J. Gelažius, Chicago 2.00
A. Neverauskas, Chicago 7.00
V. Bakūnas, Willowick, O. 7.00
P. Mačernis, Chicago 7.00
V. Radys, Beverly Shores 5.00
P. Sirgedas, Cicero, Ill. ... 2.00
J. Grauzinis, Chicago 7.00

Dr. J. Gedaugas, Santa Monica, Ca. 2.00
V. Aglinskas, Chicago .. 7.00
A. Reivytenė, Middle Village, N. Y. ... 7.00
L. Lendraitis, Boston 2.00
V. Oželis, Malartic, Que. 2.00
R. Sakas, Glendale, Ca. 2.00
J. Jurgelis, Mayfield Hts., Ohio .. 12.00
J. A. Vigelis, Cherry Hill, N. J. 2.00
Kun. P. Žvirblis, Grand Rapids, Mich. ... 12.00
V. Bačiulis, Willowick, O. 2.00
V. Miškinis, Toronto 2.00
M. Karaša, Baltimore 7.00
T. Sperauskas, Glen Cove, N. Y. 7.00
J. Mockaitis, Lansing, Mi. 2.00
A. Šukaitis, Hamilton Ont. 2.00
L. Virbickas, St. Petersburg, Fla. 3.00
I. Vovilavičius, Yonkers, N. Y. 7.00
L. Stasiūnienė, Chicago .. 5.00
R. Karlove, Niles, Ill. 2.00
B. Bukauskas, Bay Harbor, Fla. 2.00
H. Satinskas, Drexel Hill, Pa. 2.00
K. Vėlyvis, N. Madison, O. 3.00
A. Gudėnas, Euclid, Ohio 2.00
Dr. E. Juodėnas, Cleveland 7.00
V. Palubinskas, Cleveland 2.00
I. Alimas, Cicero, Ill. 3.00
J. Stankūnas, Chicago .. 2.00
Prof. R. Vaišnys, Mt. Carmel, Ct. 5.00
J. Užupis, Chicago 2.00
K. Šeputa, Miami Beach, Fla. 7.00
P. Milašius, Cleveland .. 2.00
P. Žilinskas, Hemet, Ca. 2.00
G. Juškėnas, Cleveland .. 9.00
S. Račiukaitis, Detroit .. 2.00
Dr. J. Šonta, Akron, Oh. 25.00
J. Stonkus, Hamilton, Ont. 7.00
P. Litvinas, Los Angeles 2.00
V. Stropus, Chicago 20.00
S. Petrulis, Omaha 7.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PRANO ČEPĖNO

"NAUJŲJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJS"
pirmas tomas — lietuvių tautos atgimimas iki 1914 m. — gaunamas parduotuvėse.

Baigiamas ruošti antrame tome — mūsų tautos istorija iki 1920-1922 m., trečiame — Lietuvos nepriklausomybės metai.

Istorijos pirmasis tomas — vertinga knyga kiekvienam lietuviui ir graži dovana švenčių bei kitomis progomis. Kietuose viršeliuose, 560 psl., kaina \$15.00. Užsisakyti leidėjo adresu:

J. URBELIS,
1649 NO. BROADWAY,
MELROSE PARK, ILL. 60160.

MACHINISTS

SHAPERS
TURRET LATHE
HORIZONTAL MILLING MACHINE
VERTICAL MILLING MACHINE
HORIZONTAL BORING MILL
DRILL PRESS

PMC Industries has openings in the above categories for experienced operators who can do their own set ups, read blue prints and read measuring devices.

PLEASE APPLY IN PERSON

PMC INDUSTRIES
29100 LAKELAND BLVD.
WICKLIFFE, OHIO
216-943-3300

An Equal Opportunity Employer

PADĖKA

1977 metais lapkričio 9 dieną, Juno Beach Floridoje po sunkios ir ilgos ligos savo žemišką kelionę užbaigė mūsų mylima žmona ir sesuo

A. A.

ALEKSANDRA JUOZAITIENĖ.

Palaidota lapkričio 12 dieną Waterbury, Connecticut Lietuvių kapinėse šalia savo mamytės.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Senkui už lankymą ligoninėje ir suteiktą paskutinį patarnavimą, kun. Ruokiui už Rožančių koplyčioje, kun. Sabuliui už gedulingų Šv. Mišių atnašavimą, pamokslą ir palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame grabnešiams: S. Augaičiui, A. Čampeį, J. Kazlauskui, V. Skladančiui, A. Uogintui ir V. Vaitkui. Gili padėka Waterburio Šv. Juozapo parapijos chorui ir vargonininkui p. Beinoriui už giedojimą koplyčioje ir kapuose. P. J. Brazauskui už taip jautriai giedojusiam solo bažnyčioje laike Šv. Mišių. P. A. Čampeį ir choro pirmininkui p. J. Muraškai už atsisveikinimo žodžius koplyčioje. P. V. Vaitkui už Bendruomenės vardu pareikštus paguodos žodžius kapuose.

Taip pat dėkojame p. V. Vaitkui prisiminus velionę per lietuvių radijo valandėlę Waterbury ir p. J. Stempužiui per Clevelando radijo valandėlę.

Mūsų gili ir nuoširdi padėka visiems mūsų draugams ir pažįstamiems lankiusiems ligonę Floridoje jos sunkios ligos metu, kurie mūsų liūdesio valandoje teikė mums paguodą, pareiškė užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje, aukojo Šv. Mišias, gėles ir skyrė aukas Lietuvių Fondui. Taip pat dėkojame poniam Ringailiui ir Dr. Aleksui Zotovams už rūpestį. Dr. Šontai ir Dr. Degėsiui už patarimus.

Nuoširdus aciū visiems, visiems.

Nuliūdę:

VYRAS JUOZAS, SESERYS ANELĖ
STEPANAUSKIENĖ, ALDONA
RAUGALIENĖ, BROLIAI JUOZAS,
BRONIUS, ALBINAS IR VYTAUTAS
MAURUČIAI IR JŲ ŠEIMOS.